



X KUVATAIDEAKATEMIA

Taideyliopiston Kuvataideakatemia | Tila-aikataide

Petri Saarikko: Mielenkartta

Maalaa pimeään toiseuden kanssa

Kuvataiteen maisterin opinnäytetyö

Teos: Mielenkartta, 2023-2024 (MielenkarttaPS2024.pdf)

Teoksen esittämis aika ja -paikka: Porvoon taidehalli 10.5.–16.6.2024

Opinnäytetyön ohjaava professori: Prof. Salla Tykkä

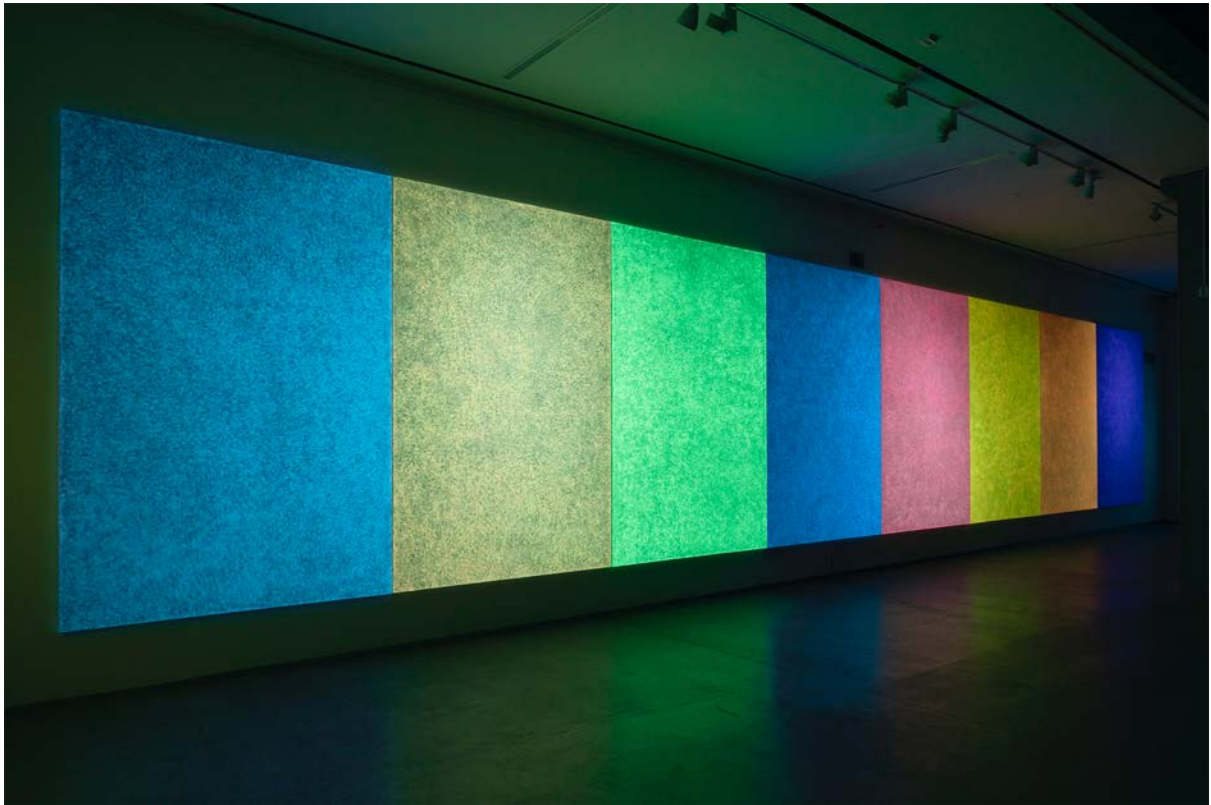
Opinnäytetyön ohjaaja: Prof. Riikka Pelo

Opinnäytetyön tarkastajat: TaT h.c. Markus Konttinen, FT Hanna-Reetta Schreck

Palautuspäivämäärä: 20.8.2025

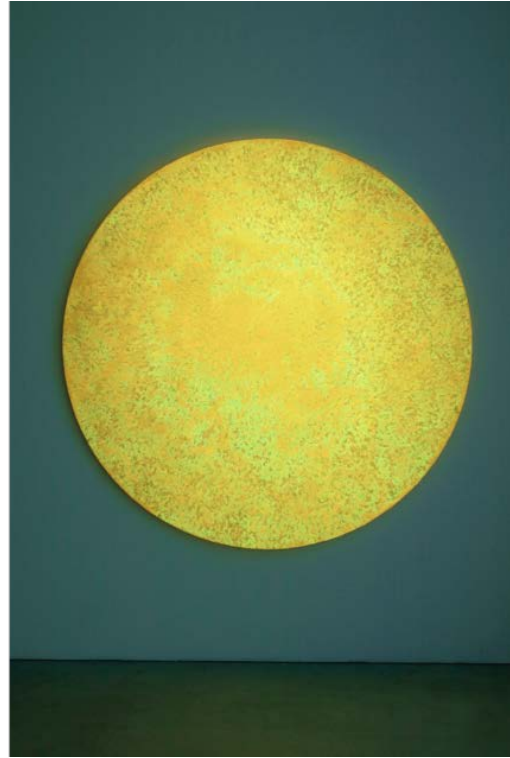
SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	1
TIIVISTELMÄ	4
JOHDANTO	4
TOISEUDEN KOKEMUKSESTA	5
VAIKUTTEISTANI	8
ABSTRAKTI	14
TYHJYYS	16
SOKEA PIIRTÄJÄ	21
MEDITATIIVISUUS, NONDUALISMI JA VAPAUTUMINEN	23
LÄHTEET	25
TEOKSET	26

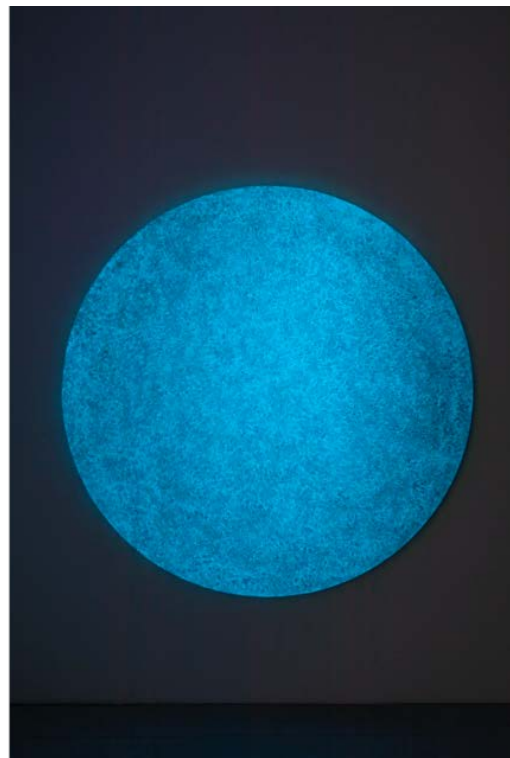


Mielenkartta, 2022-2024

Öljyväri kankaalle, Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm
Porvoon Taidehalli 2024. Kuva: Pirje Mykkänen



Mielenkartta, 2022-2024. Nimetön kehä (oranssi) sol
Öljyväri kankaalle ja puulle, mitat: 200 cm x 200 cm x 4 cm
Porvoon Taidehalli 2024. Kuva: Pirje Mykkänen



Mielenkartta, 2022-2024. Nimetön kehä (sininen) luna
Öljyväri kankaalle ja puulle, mitat: 200 cm x 200 cm x 4 cm
Porvoon Taidehalli 2024. Kuva: Pirje Mykkänen

TIIVISTELMÄ

Työni kuvaavat mieleni sisäistä toiseuden kokemusta. Suurikokoiset öljyvärimaalaukseni on luotu pimeydessä käsin ja sormin maalaten, ja niiden stokastisesti maalattu reliefimäinen tuntu mukailee sokeiden pistekirjoitusta. Teoksen värit, jotka olen luonut itse muokkaamalla pigmentteillä, imevät itseensä päivänvaloa ja purkautuvat pimeydessä luminesenssina hehkuna. Luminesenssi on ilmiö, jossa aine säteilee itseensä kerääntynyttä valoa materiaalisen toimijuutensa kautta. Pimeydessä hehkuva luminesenssivärin valo asettuu konventionaalisen päivänvalomaalauksen rinnalle toiseksi valoksi.

Ei-esittävien toiseuden kokemusta kohti kurottavien ajatusrakennelmien ja ilmiöiden kuvaaminen on maalausteni ja taiteellisen ajatteluni keskiössä. Minun ja sinun välistä yhteyttä kuvatessani pyrin ilmentämään kahden tietoisuuden välisen jumalallisen rakkauden inhimillistä mahdollisuutta. Kokonaisuudesta muodostuu sisäisen toiseuden kokemusta kuvaava sarjallinen teos *Mielenkartta*.

Opinnäytetyöni kirjallinen osa käsittelee taiteellisen työskentelyni rinnalla kulkevaa ajattelua. Kirjoitan taiteellisesta työskentelystä, joka kumpuaa toiseuden kokemuksesta. Aluksi pohdin ajatteluuni vaikuttaneiden filosofien ja taiteilijoiden roolia työskentelyssäni. Sen jälkeen lähestyn maalausta abstraktista näkökulmasta. Kirjoitan maalausteni tyhjyydestä ja pimeydestä kumpuavasta aistillisuudesta. Lopuksi pohdin työskentelyni meditatiivista ja vapaudellista luonnetta.

JOHDANTO

Opinnäytteeni taiteellinen osuus koostuu sarjasta suurikokoisia, yksinkertaisia elein luotuja *Mielenkartta*-öljymaalauksia, jotka olivat esillä Porvoon Taidehallissa keväällä 2024. Käsillä olevassa opinnäytteen kirjallisessa osiossa esittelen *Mielenkartta*-teoksen luomistyöhön liittyneen ajatteluprosessin.

Minulle maalaaminen on elävää kehollista toimintaa. Maalaan näkyväksi sisäistä toiseuden kokemuksen herättämää tunnetta. Ulkopuolisuuden ja sisäisen toiseuden tunteen synnyttämä haurauden kokemus visualisoituu ei-esittävinä maalauksina, joissa valo ja pimeys vuorovaikuttavat odottamattomilla tavoilla. Maalauksen pintojen painautumisissa syntyy

lukemattomia abstrakteja hahmoja ja symbolisia muotoja, jotka voivat synnyttää kielellisiä assosiaatioita.

Yksittäinen teos on väripigmenttien ja sideaineiden yhdistelmä, joka muodostaa palan kasvavaa *Mielenkarttaa*. Maalaus kerää valoa ja purkaa sitä näköaistin rajaamassa valon ja pimeyden aika-avaruudessa. Hehkun voimakkuus ja kesto määräytyvät valitun materiaalin ominaisuuksien perusteella.



Työhuone Asikkalassa 2022. Kuva: Petri Saarikko

Maalausten materiaallinen olemus on kuitenkin sellaisenaan hiljainen, mykkä ja sanoja tai merkityksiä vaatimaton. Maalatessani pimeydessä minulle riittää hiljainen, pyyteetön tuntemus. Värien hienovarainen, elävä luonne muistuttaa minua toiseuden läsnäolosta. Se saa minut näkemään konkreettisesti toisin. Maalauksen muodon sanaton havainnointi on minulle teoksen lähestyttävyyden kannalta tärkeää, ja se on luomistyöni lähtökohta ja päämäärä.

TOISEUDEN KOKEMUKSESTA

Toiseus merkitsee jonkun tai jonkin määrittelemistä erilaiseksi suhteessa tiettyyn normiin, vallitsevaan enemmistöön tai ryhmään. Toiseus liittyy usein kulttuurisiin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin, joissa erotteluilla vahvistetaan valta-asemia. Esimerkiksi 'me' ja 'he' -erottelun kautta voidaan käyttää kielen merkityksellistä valtaa ryhmäjakojen luomiseen ja vahvistamiseen. Läheltä katsoen toiseus ilmenee ihmisten välisinä kollektiivisina ryhmäidentiteetteinä ja ryhmien välisten erojen korostamisena. Itävaltalaisen, juutalaistaustaisen filosofin ja teologin Martin Buberin (1878–1965) kehittämä dialogifilosofia kuvaa minän ja toisen välistä vuorovaikutusta. Kielessä “minä” ja “se” merkitsevät välineellistä, kahden tietoisuuden välistä objektiiviseen hyötyyn pohjautuvaa

vuorovaikutusta. “Minä” ja “sinä” -yhteys merkitsee kahden osapuolen välistä syvästi tiedostettua, vastavuoroista vuorovaikutusta, joka perustuu varauksettomaan inhimilliseen haluun nähdä toinen kokonaisvaltaisesti. Buberin mukaan oman tietoisuuden asettaminen vastavuoroisesti toisen läsnäoloon synnyttää syviä intersubjektiviisiä merkityssuhteita (Buber 1993, 161-165.) Näissä syvissä, objektiivisen ymmärryksen ylittävissä tuntemuksissa avautuvat myös omakohtaiset havainnot toiseuden mittakaavasta – havainnot, jotka ilmentävät sekä kosmista yksinäisyyttä että yhteyttä yli-inhimilliseen tietoisuuteen ja mahdolliseen jumalalliseen läsnäoloon.

Myös Buberia seurannut ranskalainen filosofi Emmanuel Levinas (1906–1995) korostaa toiseuden luonteen tunnistamista kohtaamisessa, jossa toinen ihminen nähdään kokonaisena itsenäisenä subjektina. Ihmisen kohtaaminen kasvojen on eräänlainen äärettömän inhimillisyyden määre, joka validoi jakamattoman ihmisarvon eettisen perustan (Levinas 2007, 194-197). Maalausteni elävä väri, niihin palautuva valo ja toistuva pimeys muistuttavat minua äärettömyyteen sisältyvästä lohdullisuuden mahdollisuudesta.

Palestiinalaissyntyinen kirjailija ja postkoloniaalisen teorian vaikuttaja Edward Saidin (1935–2003) luoma orientalismin käsite kuvaa länsimaisen kulttuurin toiseuttavaa kolonisoivaa luonnetta (Said 1978, 31-49). Se ilmentää perusteetonta, omivaa, rikki repivää diskursiivista väkivaltaa jonka päämääränä on hegemonisen valta-aseman säilyttäminen.

Levinasin ja Saidin ohella sivuan tekstissäni ranskalaisen filosofin Julia Kristevan (1941–) luoman abjektin käsitettä toiseuden ja vierauden kokemuksen synnyn yhteydessä. Kristevan luoma abjektin käsite kuvaa kehollisesti epämiellyttäviä, vastenmielisiä ja pelottavia kokemuksia (Kristeva 1982, 1-7.) Abjektin käsite on kulkenut mukanani usean vuosikymmenen ajan aina lapsuuden varhaisista värikokemuksista verimaalaukseen ja luminesenssimaalaamiseen.

Kohtaan elämässäni toistuvasti vaietun jaottelun: suomalaiset taiteilijat, maahanmuuttajataiteilijat ja heidän liittolaisensa. Ihmisten latentit sisäiset mekanismit kuten rasismi ja kolonialismi mahdollistavat erojen välineellistämisen ja korostamisen.

Pyrkimyksenäni on herättää katsojan mielessä pimeänhehkuisella outoudella kysymyksiä ja sisäistä, sanatonta keskustelua sekä tutustuttaa katsoja ei-käsitteelliseen kokemukseen. Haluan tuoda esiin elävän ja elottoman, luonnollisen ja luonnottoman vastakohtaisuudet maalauksen pinnalla. Värieni rakenteeseen liittyy mielessäni toiseuden tuntemus, joka ei asetu luonnostaan joko katsomisen viitekehyykseen tai laajemmin perinteisen taidemaalauksen kontekstiin.

Kokemukseni omasta sisäisestä pimeydestäni juontuu varhaisista lapsuuden ja nuoruuden traumaattisista kokemuksista, joiden seurauksena tunsin itseni hylätyksi ja yksin jääneeksi. Äidilläni, joka myös maalasi, oli synnynnäinen sydänvika. Sairauden vuoksi hän oli yksi ensimmäisistä, jolle asennettiin kehoon tahdistin sydämen elintoimintojen ylläpitämiseksi. Kasvoin jatkuvan kuolemanpelon varjossa ja tämä pelko pakotti minut käsittelemään elämää, kuolemaa ja ylipäättään selviytymiseen liittyviä asioita varhaisessa vaiheessa. Perheemme hajotessa nuoruudessani kohtasin syrjintää, syvää surua ja ulkopuolisuuden tuntemuksia, joita koin uudelleen vasta taiteilijana.

Psyykkisen trauman myötä transsendenttiset kokemukset valon ja pimeyden välillä alkoivat vahvistua mielessäni. Muistan yhä, kuinka tietyt värit ja niihin liittyvät pienet esineet symboloivat turvatilaa, jota myös piirsin kuviksi ja kuljetin mukani kaikkialle. Luonnossa liikkeessani värit olivat kaikki mitä minulla oli. Väri oli minulle sisäinen pelastus, jota ajattelemalla saatoin löytää turvan ja vapautua.

Joskus muistan kokeneeni psykoosin kaltaisia mielentiloja, joissa näkyvä todellisuus muuntui valon ja pimeyden väliseksi kamppailuksi. Seuraamalla Julia Kristevan ajatuksia äitiydestä, ulkopuolisuuden tunteesta ja elämäni outoudesta tunnistan kohdanneeni jo varhaisessa vaiheessa syvän menetyksen: äitini kuoleman jättämän trauman, johon liittyy syvä feminiiniin ja naiseuteen liittyvä kaipuun tunne (Kristeva 1998, 87-110).

Luminesenssin sisältämän värin sisäinen toimijuus merkitsee minulle jotakin siitä valosta jonka joskus ehkä liian varhain menetin. Se ei ole valoa perinteisessä mielessä, vaan enemmänkin pimeyden suomaa turvaa, joka ei jätä minua, vaan saa elää hetken kuollakseen ja syntyäkseen alati uudelleen.

VAIKUTTEISTANI

Suurin inspiraation lähteeni eivät välttämättä ole olleet taiteilijoiden teokset, vaan heidän suhteensa toisiin taiteilijoihin. Jaettu elämä ja luomisprosessi ovat voineet olla merkityksellisempiä kuin prosessin tulokset. Francis Baconin (1909–1992), Mark Rothkon (1903–1970) ja Hermann Nitschin (1938–2022) teokset, jotka ilmaisevat kehollisuutta ja alitajuntaa, ovat kuitenkin vaikuttaneet työskentelyyni kukin omalla tavallaan. Agnes Martin (1912–2004) on ollut minulle tärkeä taiteilija. Hänen herkkä, pyyteetön tapa kuvata hiljaisuutta heijastaa hänen ajoittain haurasta mieltään, avaa näkymän äärettömyyteen ja kenties kykyyn esittää toiseutta. Martinin kädenjäljen hypnoottinen kurinalaisuus ja symmetrioiden fraktaalimainen toistuvuus ovat muokanneet tapaani sekä rakentaa maalausta että antaa sen olla hallitsematon.

Vierailin Francis Baconin restauroidussa studiossa Dublinissa Hugh Lane Galleryssä vuonna 2009. Liiskaantuneiden värituubien, roskien ja roinan keskellä Baconin työskentely ilmensi kehollisuutta hienovaraisella tavalla, joka muistuttaa intiimiä hieronnan ja painin kohtaamista. Nesteiden ja öljyjen hajut sekä värin liukkauden ja karheuden jättämät jäljet olivat yhä läsnä paljaalla tavalla. Baconin rujan tumma, lihallisesti pursuileva tapa ilmaista kehon muotokieltä on innoittanut minua maalaamaan käsin ja sormin, suorassa kosketuksessa maalauksen väriin ja materiaan, erityisesti suhteessa tiedostamattomaan.

Toinen sakraalin kehollisuuden inspiraation lähde on ollut itävaltalainen taidemaalari ja performansitaiteilija Hermann Nitsch jonka ajattelu ilmeni kiellettyjen, performatiivisten väriorgioiden ja bakkanaalien muodossa. Nitschin teosten värien ja performanssien rituaalinomainen moniaistisuus inspiroi minua pohtimaan veren maalauksellista olemusta.

Vastoin Baconin ja Nitschin värin fyysisyyttä, Rothkon puhtaasti tunteisiin vetoava väri-ilmaisu on ollut minulle käännteentekevää. Hänen maalauksensa herättivät ajatuksen siitä, että veri on yksinkertainen, ajattomin ja absoluuttisin ilmaisukeino – ja innoittivat minut aloittamaan maalaamisen omalla verelläni. Rothkon maalaustaiteesta on muodostunut minulle eräänlainen pyhiinvaelluskohde, joka edustaa tyhjyyden ja turvallisuuden tunnetta. Mielestäni Rothkon maalausten värien havainnointi oli usein sidottu tiettyyn paikkaan, mikä irrottaa museossa katseltavat teokset niille alun perin tarkoitettusta yhteydestä. Maalausten äärellä voin katsojana kokea rauhan, täyttymyksen ja vapautumisen tunteen jota myös omassa

maalauksessani tavoittelen. Kuvien riisutut merkitykset eivät pakota mihinkään, vaan voivat viestiä universaalin rauhan tuntemusta.



Mielenkartta, 2021-2022

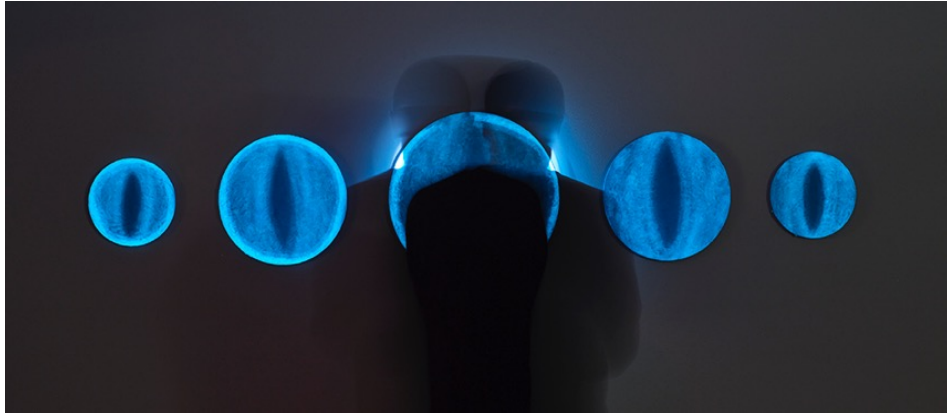
Öljyväri kankaalle. Mitat: 300 cm x 200 cm x 4 cm

Esityksen video dokumentaatio, HD-video. Kesto: 06:00

Kalmarin Huvila 2022, Porvoon Taidehalli 2024. Kuva: Petri Saarikko

Rothkon maalauksia on kuvailtu värikentiksi (*color field*), joiden väreihin hän liitti syviä tunteenomaisia merkityksiä. Värikenttämaalaukset ovat keskeinen osa taidehistoriaa ja suuntaavat omaa ajatteluaani kohti itämaista tyhjyyden filosofiaa. Maalausten äärellä voin katsojana kokea rauhan, täyttymyksen ja vapautumisen tunteen. Luonnehdin omien *Mielenkartta*-maalaukseni värien olemusta valokentiksi (*light field*), koska ne ovat sekä päivänvalossa näkyvää väriä ja valoa, että itsessään valoa pimeydessä tuottavia 'valokenttiä'. Minulle maalauksien värien ja valon määrän muutokset ovat konkreettisia, mikä vahvistaa niiden havainnosta mahdollisesti kumpuavia kauneuden ja inhon tuntemuksia. Valon muuntuva sakraalinen olemus on vahvasti läsnä pimeydessä maalatessa.

Rothkon päivänvalossa sävyisiltä vaikuttavat maalaukset ankkuroituvat modernismin aikakauteen, mitä niiden poikkeuksellinen ja mahdollisesti oudoksuttu, minimalismille tyypillinen ilmaisutapa entisestään korostaa. Mielestäni taiteen abstraktiuteen ja monitulkinnallisuuteen perustuvaa poliittista tyhjiötä hyödynnettiin opportunistisesti modernististen mielikuvien levittämiseen ja globalisaatioideologian laajentamiseen kylmän sodan aikana. (Dasal 2022, 45).



Mielenkartta, Five Eyes, 2024
Installaatio ja teosten aktivointi. Öljyväri puulle
Crepusculum, Project8, Australia 2024. Kuva: Lucy Foster

Taiteilijan itsemurhaan päättynyt elämä jätti jälkeensä haavoja, joita hänen lapsensa ovat sittemmin käsitelleet elämäkerrallisissa kirjoituksissaan (Rothko 2023, xiv). Lasten kommentit toivat esiin taiteilijaan kohdistuneen verkostoituneen taidemaailman sisäisiä, kollektiivisen tai symbolisen väkivallan rakenteita. Periytyvän, verkostoihin latautuneen toiseuttamisen trauman vahinkojen valottaminen on yksi taiteeni motiiveista.

Minulle Rothkon sisäinen kamppailu on osa taiteilijan henkilökohtaista tragediaa. Hänen päätöstään tehdä itsemurha on vaikea käsitellä ja hyväksyä. Tämä tapahtuma on ollut minulle symbolisesti merkittävä, samoin kuin hollantilaisen Bas Jan Aderin (1942–1975) viimeinen teos *In Search of the Miraculous* (1975), joka käsittelee samankaltaisia kysymyksiä ihmisen haavoittuvuudesta ja kuoleman läheisyydestä. Sekä Rothkon itsemurha että Aderin katoaminen Atlantille performanssin aikana herättävät eksistentiaalisia kysymyksiä olemassaolon luonteesta, yhteiskunnan vastuusta, kulttuurisesta degeneraatiosta ja taideinstituution verkoston jäsenten roolista eriarvoisuuden ja toiseuttavien mielikuvien ylläpitäjänä. Taiteilijoiden kuolemien äärellä pohdin voiko teos tappaa, hukuttaa tekijänsä, jos se on liian satuttava?

Minulle kuolema on yksilöllinen mutta myös poliittinen ja yhteisöllinen tapahtuma, jonka mahdollisuuden jouduin kohtaamaan varhain omassa lapsuudessani. Äitini tuntui monella tapaa ulkopuoliselta. Hän pyrki turhaan olemaan osa yhteisöä, mikä vähitellen kulutti hänet loppuun. Hän oli ulkoisesti ja henkisesti kaunis, mutta sisimmältään rikkoutunut ja sairas.

Siitä huolimatta hän maalasi ja opetti minulle maalari-isältään opittuja taitoja. Äitini kesken jäänyt, kärsimyksen ja konfliktin täyttämä elämä on jäänyt muistuttamaan minua italialaisfilosofi Giorgio Agambenin (1921–) kuvailemasta Homo Sacer -henkilöstä. Kun ihminen ei kykene sovittumaan osaksi yhteisöä, hänet voidaan unohtaa. Hänen oikeutensa voidaan vähitellen riistää ja hänet voidaan pakottaa yhteiskunnan ulkopuolelle. Hänet voidaan eristää, ja hänen henkensä voidaan tappaa, koska hänestä on tullut turha, mutta samanaikaisesti sekä kirottu että pyhä. Kun *homo sacer* kuolee, tahraa hänen verensä vallanpitäjiensä kädet peruuttamattomasti. (Agamben 1998, 71–86.)

Olen ollut pakotettu pohtimaan itsekin kohtaamiani poissulkemisen, hyväksikäytön ja toiseuttamisen aiheuttamia vahinkoja. Kun hätä on suurin, ketä ja mitä voin lopulta kutsua avukseni? Tämänkaltainen toiseudellinen lähikokemus on saanut minut pohtimaan oman taiteeni kautta tekemiäni valintoja, kuten esimerkiksi itseaiheuttamiani haavoja, traumojen syntyä ja perimääni arvottomuuden tunnetta. Kuinka voisin ilmentää koettua tuskaa ja menetystä taiteellani vahingoittamatta toista? Kuinka voisin omalta osaltani käsittää ympärilläni kylvämää tiedostamatonta toiseuden tuntemusta? Voisiko kenties inhon ja epämukavuuden tunnetta ennakoiva ja tuhonomaisuutta ilmentävä teos olla tapa pohtia yhteisön nurjalle puolelle patoutunutta pelkoa? Mistä viha toiseutta kohtaan kumpuava? Mitä pelätään ja miksi? Kuinka voisin olla osaltani katkaisemassa ylisukupolvisia pimeitä traumoja?

Itselleni merkittävin toiseuden pelosta ja vihasta kumpuava kokemus on ollut holokaustin rakenteellisen väkivallan taustojen käsittäminen. Ilmiö kiteytyy mielestäni tarkasti saksalaisfilosofi Hannah Arendtin (1906–1975) kuvaamaksi kollektiivisen banaalin pahuuden käsitteeksi, joka näyttäytyi toisen maailmansodan aikana hyväosaisten ihmisten arjessa.

Kun misantropian ja vihamielisyyden siemenet kylvettiin kulttuuriin, joka kielsi toiseuden olemassaolon, väkivallan ilmentyminen arjessa oli vain ajan kysymys (Arendt 1994, 133–150). Symboliseksi naamioituneen väkivallan sekä siitä kumpuavan, omakohtaisesti koetun muukalaisvihan ja toiseuden pelon käsitteleminen on muodostunut minulle keskeiseksi syyksi maalata – ei luonnollisin, vaan vääristynein värein, jotka peilaavat sisäisiä ristiriitajani ja väärinymmärryksen kokemusta. Maalauksen sisällä saan olla ristiriitainen, keskeneräinen ja rauhassa: siellä kukaan ei tuomitse minua eikä tekojani. Tiedostan, että maalaaminenkin voi

luoda eräänlaista toiseutta, mutta maalaamalla voin ehkä perustella tämän työn tekijän, etuoikeutetun minäni olemassaolon. Voin antaa teosten omituisen valon, rauhan ja hiljaisuuden puhua puolestaan. Pysin siis maalaamaan länsimaisen kulttuurini verkostoitunutta pimeyttä ja sen toiseuttavaa luonteenpiirrettä.

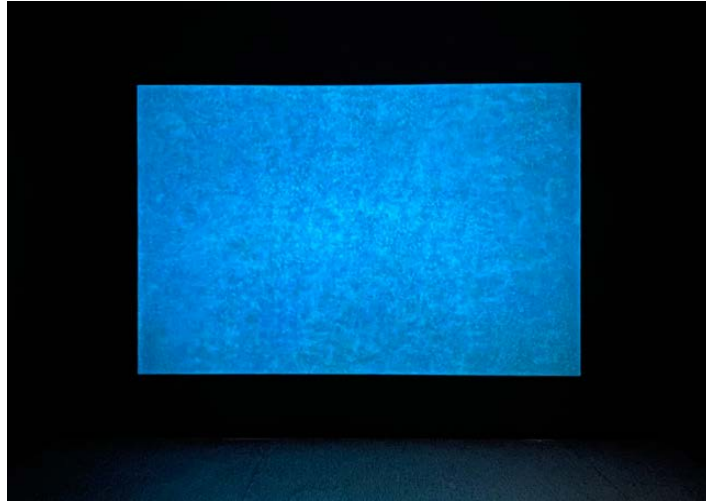
Nykytaiteilijoista ajatteluuni on vaikuttanut Teemu Mäki (1966–). Hänen taiteensa poliittisuus ja teosten fyysisyys resonoivat mielestäni ambivalentilla voimalla populismia vastustavan ajattelun kanssa. Hänen taiteeseensa ja yhteiskunnalliseen toimintaan latautuu mielestäni vastuun ja vapauden toimijuus: Minuun on tehnyt erityisen vaikutuksen hänen ehdoton, sittemmin herkistynyt suhteensa kehollisuuteen. Olen pitänyt merkittävinä Mäen varhaisia teoksia, kuten *Death at Work* (1993) ja *Christmas Never Comes* (2003), sekä hänen monimuotoisia maalauksiaan ja valokuviaan jotka käsittelevät taiteilijan ja yhteiskunnan välistä suhdetta.

Taiteilijoiden Marika Mäkelän (1947–) ja Jukka Mäkelän (1949–2018) maalaukset kuvastavat minulle taiteen keinoin kahden itsenäisesti kulkeneen, mutta rinnakkain eläneen taiteilijan elämänpolkua. Teosten usein suuri mittakaava, tunnelma ja niistä välittyvä eletyn elämän välinen vuoropuhelu on inspiroinut minua ‘rakastamaan’ maalareita taiteentekijöinä ja ylipäättään maalaamista dialogisena elämäntapana.

Itselleni syvä, luottamuksen ja kiintymyksen pohjalta kumpuava moniaistinen yhteys materiaan ja sen ympärillä kukoistavaan luovuuteen on kenties kauneinta, mitä on mahdollista saavuttaa yhdessä toisen ihmisen kanssa. Kaiken yhdessä koetun ja jaetun menettäminen on mielestäni vaikeinta, mutta sekin voi olla luovuuden kannalta käänntekeväää. Näin Marika ja Jukka Mäkelän teoksia viimeksi Galleria Forsblomissa kesällä 2022 ja Sara Hildénin taidemuseossa keväällä 2023. Marika Mäkelän *Tummaa valoa* (1985) ja *Äkkiä tuuli kuoli* (1985) sekä Jukka Mäkelän *Finaali* (1987) ovat jääneet erityisesti mieleeni.

Muita ajatteluuni ja työni ilmaisuun vaikuttaneita taiteilijoita ovat olleet Henry Wuorila-Stenberg (1955–), Elina Merenmies (1973–), Tor Arne (1945–) ja Jan-Kenneth Weckman (1946–) jonka taideteorian kursseilta sain kipinän maalaamiseen 90-luvun alussa. Aikaa ja olevaa olen saanut pohtia kuvataiteilija ja kuvanveistäjä Anne Koskisen (1969–) luomien

maalausten ja ajattomien kiviveistosten myötä muun muassa Serlachius-museossa järjestetyssä *Kiitoskirjeitä*-näyttelyssä 2024. Vaikutteet ja yhdessä koettu elää muistoina osana päivittäistä työskentelyä.



Mielenkartta, Nimetön, nimetön, 2024
Öljyväri kankaalle. Mitat: 300 cm x 200 cm x 4 cm
Kiitoskirjeitä, Serlachius. Kuva: Sasha Huber

Maalauksen värin ajalliseen ja tilalliseen olemukseen on työssäni vaikuttanut Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832) havainto luonnonvalon väristä (Goethe 2006, 56-57.) Aamunkoiton ja auringonlaskun, erityisesti syvän keltaisen, lämpimän auringon ja sinisen varjon, sekä taivaankannen syvän sinertävän värin läpi liukuva vastakohtaisuus ovat olleet merkittävä yliaistinen havainto.

Filosofi Byung-Chul Han (1959–) on kirjoittanut itämaisen valon ja pimeyden lukkiutumattomasta dikotomiasta teoksessaan *Absence* (2023). Hanin ajattelua tulkiten olen alkanut pohtia maalauksen keinoin sekä länsimaisen kulttuurin itsekeskeisyyttä että omaa itsekeskeisyyttäni. Hanin mukaan Itä-Aasian kulttuurissa valo, varjo ja kirkkaus eivät ole toisiaan poissulkevia toimijoita (Byung-Chul 2023, 38). Han nostaa esiin länsimaisen kulttuurin sisäänpäin kääntyneen olemuksen ja siitä kumpuavan epäilevän suhtautumisen toiseuteen ja tyhjyyteen, ja rinnastaa sen itämaiseen ajatukseen kulkemattomasta dao-tiestä (Byung-Chul 2023, 4-6).

ABSTRAKTI

Amerikkalaisen teoreetikon Meyer Schapiron (1909–1994) luoma ajatus ei-esittävästä abstraktista taiteesta sosiaalisesti rakentuvana toimijuutena on vaikuttanut käsitykseeni taiteen ilmaisukyvyn objektiivisuudesta (Shapiro 1937, 187). Samoin taiteellisen ajattelun kannalta vaikuttavaa on ollut abstraktin taiteen sisäisen ilmaisuvoiman itsenäisyyttä eli autonomiaa korostavan amerikkalaisen teoreetikon Clement Greenbergin (1904–1996) formaalimpi käsitys taiteesta (Greenberg 1961, 133-138). Abstraktilla ei-esittävällä ilmaisulla herätän mielensisäisiä ajatuksia, tunteita ja esteettisiä kokemuksia.

Minulle abstrakti merkitsee tekoa tai teosta, josta pyrin riisumaan mahdolliset todellisuuden tunnistettavat oliot ja muodot. Mielenkartan abstraktio keskittyy valon kaksinaisen, syklisen luonteen esittämiseen luminesenssin kautta. Abstraktio ilmenee valon ja pimeyden välisessä portaattomassa liukumassa. Kaksi ääripäätä väistävät vuorollaan toistensa läsnäolon, toisen ollessa läsnä vain potentiaalina.

Kaksi valon luonteen ilmentymää kohtaavat maalauksessani liukuen edestakaisin pois toinen toistensa sylistä. Tämä elävän materian ja kehon antropomorfista olemusta myötäilevä ilmiö kiehtoo minua elävänä olentona. Poiketen konventionaalisista, päivänvalossa ja pelkästään päivänvaloon luoduista maalauksista, *Mielenkartta* ilmenee kosketeltavana toimijuutena myös pimeydessä. Luon abstraktin maalauksen kehollani tyypillisin visuaalisin muodoin, kuten värein ja viivoin. Jälkieni tunnistettavuus hieroutuu ja katoaa osaksi homogeenistä väripintaa. Maalaamiseen sisältyy aina kokemuksen ainutlaatuisuus ja siihen verhoutuneen sisäisen äärettömyyden tunteen välittäminen.

Haluan maalata sormenpäideni jättämällä maalausjäljellä ei-esittävyuden paradoksaalista mahdottomuutta. Maalausjälki on harhailevaa, ja siitä muodostuu sokeiden *Braille*-pistekirjoitusta muistuttavaa reliefimäistä pintaa. Maalausten rosoisten pintojen välityksellä tavoittelen kartanomaista näkymää kehoni sisäisen tuntuman kuvaamiseksi. Katson ja tunnustelen maailmaa pimeydessä samanaikaisesti sormieni päistä nestemäisen värin välityksellä, ikään kuin puolisokea, monisilmäinen ameeba. Silmäni tulehtuvat ja sormieni päät rikkoutuvat, mikä hidastaa työskentelyä. Värieni aiheuttamat terveydelliset vaikutukset ovat oma riskinsä.

Tähtään maalauksessa abstraktiin ja vapaaseen tulkintaan. Värien ja valon ja orgaanisesti vaihteleva muoto muodostavat maalauksen perustan. Pysin irti lukituista symbolisista tulkintoista. Värieni valon muuntuva luonne synnyttää elävän tilallisen yhteyden teoksen ja katsojan välille. Korostan teosteni abstraktiota ja tyhjyyden tavoittelua yksinkertaisin monoliittisin ja visuaalisin muodoin. Sommittelen yksittäisiä suurikokoisia maalauksia vuorovaikutukseen keskenään. Ripustan maalauksia rinnakkaisiksi pareiksi tai sarjoiksi. Sarjaksi ripustettujen maalausten väreistä huokuvan valon voimakkuus ja osien väliset muutokset synnyttävät monikerroksellisia näkymiä.

Teosten fyysiset muodot, järjestys ja sijoittelu varioituvat käyttämieni materiaalien ja paikan luonteen mukaisesti. Maalausteni keskeinen piirre on kehon, materiaallisen värin ja valon muodostama yhteistoimijuus. Koska teoksissa käyttämäni värit imevät sisäänsä valoa, on niiden rakenteen edelleen muokkaaminen mahdollista myös erilaisten ihmisestä riippumattomien tekijöiden, kuten luonnonvalon, keinovalon, pimeyden, keinopimeyden, erilaisten eliöiden, kasvien ja muiden luonnonvoimien kautta. Mielenkartassa on kasvava, ääretön määrä latenteja tasoja ja tekijöitä, joiden olemusta taiteellani tutkin.

Maalauksen hidastempoinen luominen on mieleni lepopaikka. Maalaus merkitsee minulle materiaallisen kuvan prototyyppiä. Sen moniaistillinen alkuperä ja muoto haastavat digitaalisten kuvien ja videoiden laadun sekä määrän, jotka virtaavat mieleeni eri kanavista. Omassa tietoisuudessa vilahtavalla yksittäisellä kuvalla ei ole paljoakaan pysäyttävää itseisarvoa. Laitteisiin sidottu generoitu kuvavirta on tukahduttavaa. Kuvasisältöjen manipulaatio sekä taiteilijoiden luomien sisältöjen levittäminen ja hyväksikäyttö, esimerkiksi tietoverkoissa, on niin yleistä, etten luota näkemieni kuvien sisältöihin tai alkuperään.

Abstrakti maalaus merkitsee minulle konkreettista ja totaalista ilmaisunvapautta. Sen hidastempoinen olemus huokuu toiseuttavan, manipuloidun kuvamaailman ulkopuolelta kumpuavaa luottamuksen toimijuutta. Maalauksesta muodostuu psykofyysisen rauhan ja rehellisyyden visuaalinen tyyssija. Siksi sijoitan maalauksen toimijuuden teknokratialle alisteisen, keinovalolla tuotetun mediakuvaston ja valosaasteen synnyttämän keinopimeyden ulkopuolelle.



InLight, 2017

Performanssi, installaatio, video
Axenéo7, Kanada 2017. Kuva: Stefan St. Laurent

Abstraktin esityksen kautta vastustan taiteen ja taiteilijoiden teknologista hyväksikäyttöä, erityisesti teknokraattisiin rakenteisiin juurtunutta, verkottunutta populismia. Maalaus merkitsee minulle inhimillisen luovan toiminnan ja ilmaisun suojapaikkaa, jonka olemassaoloa haluan puolustaa ja suojella.

TYHJYYS

Toiseuttavaa keinovaloa ja sen tuottamaa keinopimeyttä kritisoivat maalaukseni toteutuivat myös performanssien *Project8*, 2015–2024, esityksellisten luentojen *Porvoon Taidehalli*, 2024 ja installaatioiden *Ääretön kehä*, 2022–2023 muodossa. Peitän tunnistettavan ja merkityksellisen alati kertyvien värikerrosten alle. Maalauksen pinta täyttyy tuhansista satunnaisilta vaikuttavista käsien ja sormien kosketuksista. Valolla pimeyteen piirtyvät jäljet muistuttavat ajoittain kirjoitettua kieltä, sanallisten ja sanattomien merkitysten häilyvällä rajapinnalla.



Mielenkartta, Flag – Disruption, Appropriation, Extraction, 2024
Performanssi, installaatio ja teoksen aktivointi
Crepusculum, Project8, Australia 2024. Kuva: Lucy Foster

Tyhjyyden tavoittelulla irrottaudun ylitsepersuavien kuvien syötteestä ja niihin pakonomaisesti latautuvasta esittävyden tarpeesta. Maalausteni valon ja pimeyden välistä jatkumoa ilmaiseva esitysmuoto tuo minulle henkilökohtaisen mielenrauhan ja sisäisen vapaudentunteen. Ne toimivat hitaan peilinomaisesti, vuoroin valosta täyttyvinä ja pimeyteen tyhjentyvinä tekojen näyttämöinä.

Pyrin tottelemaan ainoastaan tyhjyyttä ja siitä kumpuavaa rikastuttavaa vapauden ja toivon tunnetta. Esittävästä irtautuminen on minulle yksi merkittävä päämäärä. Tavoitteeni ilmenee pyrkimyksessäni tehdä kaikkeni, olla tekemättä tai ilmaisematta mitään tiettyä. Maalauksella haluan korostaa inhimillisen olemassaolon oikeudellista ja perimmäistä arvoitusta. Haluan työlläni todentaa muutoksen ja olemisen jatkuvan kokemisen ilman pysähtymistä minkään tietyn totuuden äärelle.



InLight, 2015-2024

Performanssi, installaatio, 4K video. Kesto: 07:00
(InLight, Suomi, Sveitsi, Uusi-Seelanti, Kanada, Australia, Suomi 2011–2017)
Crepusculum, Project8, Australia 2024. Kuva: Lucy Foster

Valon ja pimeyden välisen liukuman toimijuuden esittäminen auttaa minua irtautumaan tavanomaisista merkityksistä ja esittämistavoista. Värin sisäisen muuntuvan luonteen olemus riittää kuvaamaan olennaisen.

Maalauksen ensisijainen tarkoitus on luoda ympärilleen tyhjyyttä, jossa valo ja suora havainto voivat saada riittävästi tilaa herättääkseen värin ja valon pohjalta nousevia mielleyhtymiä sekä tyhjyyden tunnetta (Blanchot 1980, 42.) Pimeyden ja valon vuorovaikutus luminesenssin välityksellä tapahtuu vakiintuneen maalaustaiteen kehyksen ulkopuolella. Valo ja värien sävyt voivat siirtyä portaattomasti pimeydestä päivänvaloon ja takaisin. Maalaus voidaan myös sijoittaa pysyvästi osaksi luonnontilaa. Tällainen teos on esimerkiksi peruskallioon louhimani teos *Mielenkartta, Ääretön kehä* (2022–2023). Etäisiin paikkoihin pysyvästi sijoittamillani teoksilla kyseenalaistan ihmiskatseen totalisuuden sekä keinotekoisien verkostoituneen valon aseman. Peräänkuulutan toisenlaista, ajallisesti hidastempoista, ekologisempaa katsomisen tapaa.

Ei-inhimillisen toimijuuden rinnakkaisluonnetta kuvaileva ekofilosofinen ajattelu ilmenee muun muassa brittiläisen filosofin Timothy Mortonin pimeää ekologiaa käsittelevissä kirjoituksissa (Morton 2021, 20-23.) Heijastan maalausteni värien sisäisellä, muotoaan itsenäisesti muuttavalla toimijuudella Mortonin kuvaamaa ei-inhimillistä vaikuttavuutta, joka rakentuu ympäristön vaikutusten kautta. Olen inhimillisenä toimijana yksi osatekijä tätä abstraktin kuvan tuotantoa, elollisten ja elottomien toimijoiden välistä vuorovaikutusta.



Mielenkartta, Ääretön Kehä, 2022, 2023, Asikkala
Peruskallioon louhittu pigmenttiväriallas

Omia uskomuksiani haastava, lukkiutumaton ajattelu on kannustanut minua avoimeen mieleen ja itsen vapauttamiseen lopullisista johtopäätöksistä. Olen oppinut ymmärtämään joustavammin ja syvällisemmin valon ja pimeyden välistä suhdetta sekä sen yhteyttä omaan minäkuvaani ja kulttuurini luomaan toiseuden tunteeseen. Mediataiteesta ja teknologian varjosta poisoppivana taidemaalarina kohtaan toistuvasti mielessäni maalauksen traditiosta nousevan kulttuurisen sisäkehän, joka suojaa itseään ulkopuolisilta. Tiedostan eri taiteen alojen perinteitä vaalivan verkoston voiman, joka samanaikaisesti ylläpitää toiseuden pelkoa.

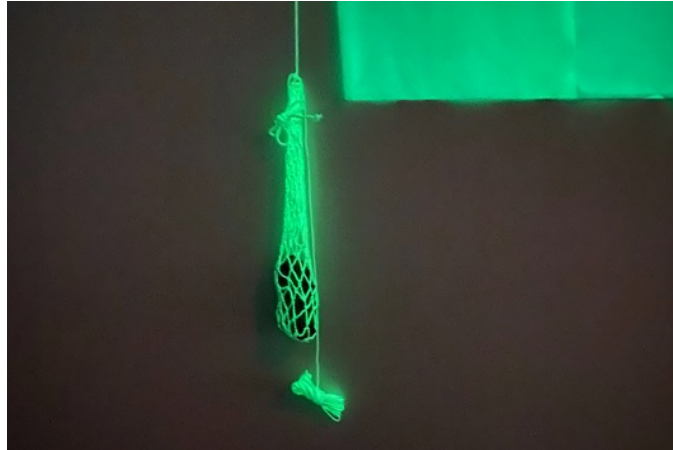
Tarkastelen toiseuden pelkoa henkilökohtaisten kokemusteni kautta, jotka liittyvät siihen, miten yhteiskunta, etnisyys ja maantiede voivat sulkea ihmisiä ulkopuolelle. Maalatessani kysyn: mitä ja kenelle maalaan, kun en maalaa pelkästään näkyvää valoa? Tämä sisäistä toiseuden tunnetta kuvaava asetelma haastaa minut pohtimaan näkyvän ja näkymättömän sekä valon ja pimeyden välistä suhdetta – suhdetta, jonka merkityksellisyys ilmenee minulle toimijuuksien rajat ylittävillä liukuvilla rajoilla.



Työhuone Asikkalassa 2023. Kuva: Petri Saarikko

Asetan *Mielenkartta*-maalauksen ilmaisun yhteiskunnallispoliittisen ja puhtaan abstraktin formaalin välisen ajattelun välimaastoon. Maalaukseni eivät sijaitse historiattomassa tyhjiössä. En väitä, että kykenisin ulkoistamaan sisäisen mieleni karttaa metaforan muodossa vain maalaamalla. En usko, että teokseni voisivat muodostaa lopullista tai objektiivista käsitystä abstraktin taiteen luonteesta tai sen jatkumosta. Tuntevan ihmismieleni rajallisuus sijaitsee kehossani, joka toimii suhteessa olevaan ja ei-inhimilliseen olevaan.

Mielestäni länsimaisen kulttuurin epäilevä suhtautuminen toiseuteen heijastaa ideologista ja poliittista pelkoa, joka johtaa ahdistukseen. Olen tarkastellut hegemonisten valtarakenteiden kulttuurista vaikutusta etnisesti monimuotoisen perheeni ja siten myös itseni asemaan verkostojen muodostamalla kentällä. Peräänkuulutan negatiivisen toiseuttamisen *othering* sijaan vastuullista katsomisen tapaa. Kyyninen, epäinhimillinen ja etäännyttävä esittämistapa väistää taiteen potentiaaliin sisältyvää lohdun mahdollisuutta.



Pollution | Waste, 2024

Performanssi, installaatio, valosaaste, jäte
(InLight, Suomi, Sveitsi, Uusi-Seelanti 2011-2014)
Crepusculum, Project8, Australia 2024. Kuva: Lucy Foster

Yksisuuntaisen, kyynisen dystopian esittäminen voi olla yksi selkeimmistä ei-inhimillisyyttä korostavan aikakauden piirteistä. Esimerkiksi ranskalaisen kuvataiteilijan Pierre Huyghen (1962–) laaja tuotanto ilmentää kaikessa majesteettisuudessaan lohduttomuutta. Epäkohtien estetisoiminen on helpompaa kuin rakentavien paradigmojen etsiminen ja niiden luominen.

Olen pyrkinyt valottamaan aiemmalla taiteellisella työlläni vallankäytön ja eriarvoisuuden hegemonisia, instituutioihin latautuneita kulttuurisia sokeita pisteitä. Olen työskennellyt vuosien kuluessa muun muassa kulttuuri- ja tutkimusinstituutioissa *Kiasma* (2002-2003), *Aalto* (2007-2013) ja kuratoinut näyttelyitä *Kallio Kunsthalle* (2010-2017). Olen osallistunut antirasistisen taiteen tekemiseen ja kuvannut teoksillani yhteiskunnallisen rasismien ja syrjinnän muotoja Suomessa ja eri puolilla maailmaa.

SOKEA PIIRTÄJÄ

Pyrkimykseni on olla samanaikaisesti sekä maalauksessa käytettävä värimateriaali, maalauksen luoja että maalauksen kohde – teos itse, kuten verenluovutustapahtumaan perustuvassa *Donation*-installaatiossani (2008).

Ranskalaisen filosofi Jacques Derridan ajatus sokeasta piirtäjästä jäi mieleeni taidehistorioitsijoiden ja Riikka Stewenin seminaareilta (MFA-seminar, 2005) ja Hanna Johanssonin luennoilta (Conceptual land art and the paradigm of the work of art, 2006). Minulle se on esimerkki kehollisen olemisen luonteen maksimaalisuudesta: Derridan sokea piirtäjä ei kykene näkemään sekä piirtämisen kohdetta että luomaansa piirrosta

samanaikaisesti, vaan hänen on valittava mihin katsoa. Kehollisena toimijana hän voi kuitenkin tuntea tapahtuman sisällään ja näin sisäistää käsillä olevan ilmiön mielikuvaksi. (Derrida 1993, 52.)

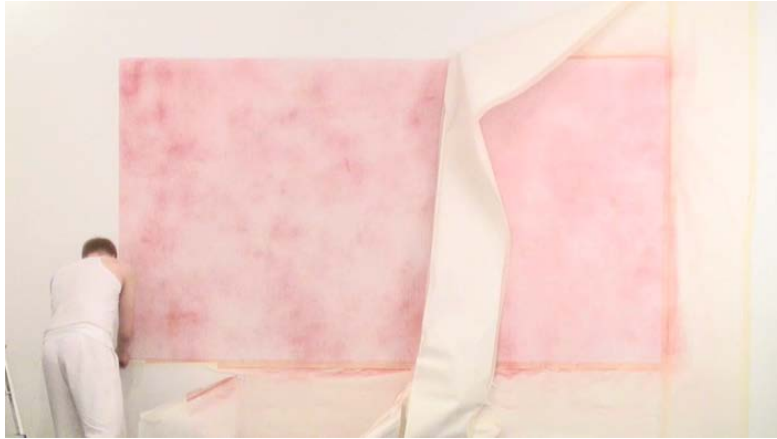


Donation #1, 2007

Performanssi, installaatio, HD-Video. Kesto: 06:00
Galleria Alkovi, Helsinki 2007. Kuva: Sasha Huber

Inspiroituneena Derridan ajatuksesta päätin aloittaa verellä maalaamisen *Galleria Huudossa* vuonna 2008. Teokseni *Lahjoitus, Donation* (2007-2008) käsitteli homomiesten verenluovutuksen hygieniaan liittyviä uskomuksia. Halusin asettaa kehoni valkoiseen galleriatilaan, ikään kuin luovuttaen verta tilaan, johon se ei välttämättä olisi ollut tervetullut. Teos oli vähäeleinen, kliininen, ammattisairaanhoidajan kanssa yhteistyössä toteutettu performanssi, jossa dokumentoitiin tosiaikainen 500 millilitran verenluovutus, veren desinfektio ja sen hienovarainen seinälle sumuttaminen. Veri värinä ilmentää suoralla tavalla kehollisen kokemuksen kokonaisvaltaisuutta, elävän elämän energian elinvoimaisuutta ja sen asteittaista kuolemista.

Myös *Mielenkartta*-maalauksen avulla kuvaan edellisen kaltaista elävän kehon ja materiaalin välisen muutoksen uudelleensyntymää. Luonnonvalon rytmissä hitaasti sykkivä luminesenssi-ilmiö ja hetken valossa elävä, hitaasti hapettava kuoleva veri ilmentävät minulle symbolisesti ja toiminnallisesti elävän organismin sirkadiaanisen biorytmin kokonaisvaltaista vuorovaikutusta. Vereltäni olen aurinkokunnan luonnonvalon rytmiin ehdollistunut olento jonka sisäistä ja ulkoista pimeyttä voin haitallisen keinovalon ja keinopimeyden määrein säädellä.

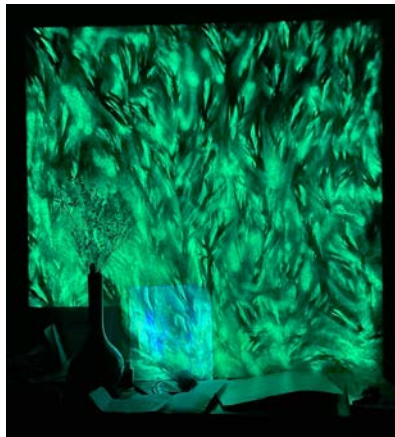


Donation #2, 2008

Performanssi, installaatio, HD-video. Kesto: 06:00
Galleria Huuto, Helsinki 2008. Kuva: Niklas Ekman

MEDITATIIVISUUS, NONDUALISMI JA VAPAUTUMINEN

Olen valinnut taiteellisen ilmaisuni kanavaksi maalaustaiteen käsitelläkseni kokemaani tuskaa. Etsin inhimillistä tietä ulos toiseuden kokemuksesta, pelon, vihan ja kauhun sekä vastakkainasettelun keskiöistä henkilökohtaisen ilmaisun välityksellä. Töihini haudattu lempeä kyynisyys ilmenee käyttämieni materiaalien oudon, ennustamattoman luonteen kautta.



Bioluminesenssi, 2021

Lusiferiini-imitaatio
Työhuone Helsingissä 2021. Kuva: Petri Saarikko

Pyrin tietoisesti kielettömään ilmaisuun. Minulle maalaukset ovat luonnonkappaleita, ikään kuin tyhjiä, puolipimeitä peilejä, joissa luonnonvalo saa ilmentää muodottomasti itseään. Luovun teosteni värien nimeämisen halusta. Hylkään teosteni fyysisiä piirteitä koskevan

kielellisen määrittelynhalun ja irtaudun intentionaalisen kielenkäytön sisältämästä väkivallasta.

Maalausteni pimeyteen jatkuva toimijuus edustaa oudolta ja vieraalta tuntuva potentiaalia – pimeydestä nousevaa toiseuden ja tyhjyyden pelkoa. Onko maalauksen oikeus ja arvo olla näkyvä vain yleisesti koetussa ja hyväksytyssä päivä- ja keinovalossa? Onko valon havaitsemisella jonkinlainen kulttuurinen määre tai lukittu sitoumus? Tämän kysymyksen olen haudannut osaksi maalauksiani.

Päivänvalossa maalaukset ovat sitä samaa, mihin olen tässä kulttuurissa kasvanut ja tottunut – perinteisen oloisia minimalistisia väripintoja. Pimeydessä samat maalaukset voivat kuitenkin olla toisin, herättäen epäilyksiä niiden muodon pysyvyydestä. Siksi luonnehdin maalausteni tyhjyyttä myös vapaudeksi. Taiteilijana olemisen vastuu, etuoikeus ja päämäärä on elää ja toimia alistavien ja vapautta määrittelevien voimien ulottumattomissa. Kun tyhjyydestä on tullut minulle ainoa olemisen vaihtoehto, sieltä on löydettävä ja sinne on luotava rauha sekä tekemisen ja ilmaisun vapaus.

Meditatiivinen mielentila lähentää, syventää ja kohdentaa luomisprosessiani. Kurotan tiloihin ja tuntemuksiin jotka ylittävät sanallisesti kuvailtavan merkityksen ja käsityskyvyn. Antaudun uniikkia ihmistietoani omivan verkoston halulle läpivalaista, rikki repiä, hyväksikäyttää ja selittää teosteni rakenteen hiljaista kehollisuutta. Lopulta en halua halveksia kieltä, vaan ainoastaan tunnustaa voimattomuuteni sitä hallitsevan opportunistisen omimisen halun edessä.

Maalaamiseni on halua kohti ei-kaksijakoista olemisen tilaa, jossa minä ja muu eivät ole erillään. Tämä kaipuu nousee minän raunioista, jonka kieleen pakottamisen prosessi on tuhonnut. Pyrin nondualistiseen kokemukseen, jossa vastakkainasettelut kuten minä ja maailma, sisäinen ja ulkoinen, lakkaavat olemasta erillisiä. Tavoitteeni on toiseuden kokemuksesta vapautuminen.

Minulle *Mielenkartta* on enemmän kuin pelkkä maalaus. Se on kehoni rinnalla elävä, valoa ja pimeyttä luonnollisesti hengittävä olento. Sanoin kuvaillen siitä kehkeytyy kielen muuntuva metafora maailmassa jossa suurin ja pienin kuviteltu etäisyys sijaitsee kahden mielen välillä.

Ranskalaisen filosofin Maurice Blanchot'n (1907–2003) tuhon kirjoituksen lohdullista ajattelua seuraten päädyn maalaamaan kielen ja näkyvän äärirajoille (Blanchot 2024, 46). Leiritulen tavoin *Mielenkartta* kutsuu katsojaa äärelleen luomaan merkityksiä varjoista jotka piirtyvät hänen selkensä taakse.

LÄHTEET

- Agamben, Giorgio 1998: *Homo sacer: sovereign power and bare life*. Stanford: Stanford University Press.
- Arendt, Hannah 1994: *Eichmann in Jerusalem: A Report on the Banality of Evil*. London: Penguin Books.
- Blanchot, Maurice 2024: *Tuhon kirjoitus*. Suomentanut Viljami Hukka. Helsinki: Tutkijaliitto.
- Buber, Martin 1993: *Sinä ja minä (Ich und Du)*. Helsinki: WSOY.
- Byung-Chul, Han 2023: *Absence*. Cambridge: Polity Press.
- Dasal, Jennifer 2020: *ArtCurious: Stories of the Unexpected, Slightly Odd, and Strangely Wonderful in Art History*. New York: Penguin Books.
- Derrida, Jacques 1993: *Memoirs of the Blind: The Self-Portrait and Other Ruins*. Pascale-Anne Brault (toim.). Chicago: The University of Chicago Press.
- Goethe, Johann Wolfgang von 2006: *Goethe's Theory of Colors*. New York: Dover Publications.
- Greenberg, Clement 1961: *Art and Culture: Critical Essays*. Boston: Beacon Press.
- Kristeva, Julia 1982: *Powers of Horror: An Essay on Abjection*. New York: Columbia University Press.
- Kristeva, Julia 1998: *Musta aurinko: Masennus ja melankolia*. Helsinki: Nemo.
- Levinas, Emmanuel 1969: *Totality and Infinity*. Duquesne University Press.
- Mäki, Teemu 2005: *Näkyvä pimeys: Esseitä taiteesta, filosofiasta ja politiikasta*. Helsinki: Kuvataideakatemia.
- Morton, Timothy 2021: *All Art is Ecological*. London: Penguin Books.
- Rothko, Mark 2023: *The Artist's Reality: Philosophies of Art*. Toim. Christopher Rothko & Kate Prizel Rothko. New Haven: Yale University Press.
- Saarikko, Petri 2012–2013: *ZHdK tarkastettu väitöskirjan esitutkimussuunnitelma ja julkaisemattomia muistiinpanoja*.
- Said, Edward W. 1978: *Orientalism*. New York: Pantheon Books.

- Shapiro, Meyer 1979: Modern Art 19th and 20th Centuries: Selected Papers. New York: George Braziller.
- Vieru, Elina & Turkka, Jouko 1998: Marika Mäkelä. Helsinki: Otava.

TEOKSET

Petri Saarikko

Mielenkartta | 2023-2024

Absence | Poissaolo, Porvoon taidehalli, 2024.

Kahdesta kehästä ja kahdeksasta kartasta koostuva installaatio. Öljyväri kankaalle ja puulle.

Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.

Oranssi kehä (oranssi) sol

Öljyväri kankaalle ja puulle. Mitat: 200 cm x 200 cm x 4 cm.

Nimetön (turkoosi)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Nimetön (nimetön)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Vihreä (vihreä)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Sininen (sininen)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Pinkki (pinkki)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Keltainen (nimetön)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Oranssi (oranssi)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Valkoinen (violetti)

Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

Nimetön kehä (sininen) luna

Öljyväri kankaalle ja puulle. Mitat: 200 cm x 200 cm x 4 cm.

Mielenkartta | 2021-2022

Esityksen videodokumentaatio.

HD-video. Kesto: 06:00.

(Liite: MielenkarttaPS2024.pdf)

Petri Saarikko
Mielenkartta I 2023-2024

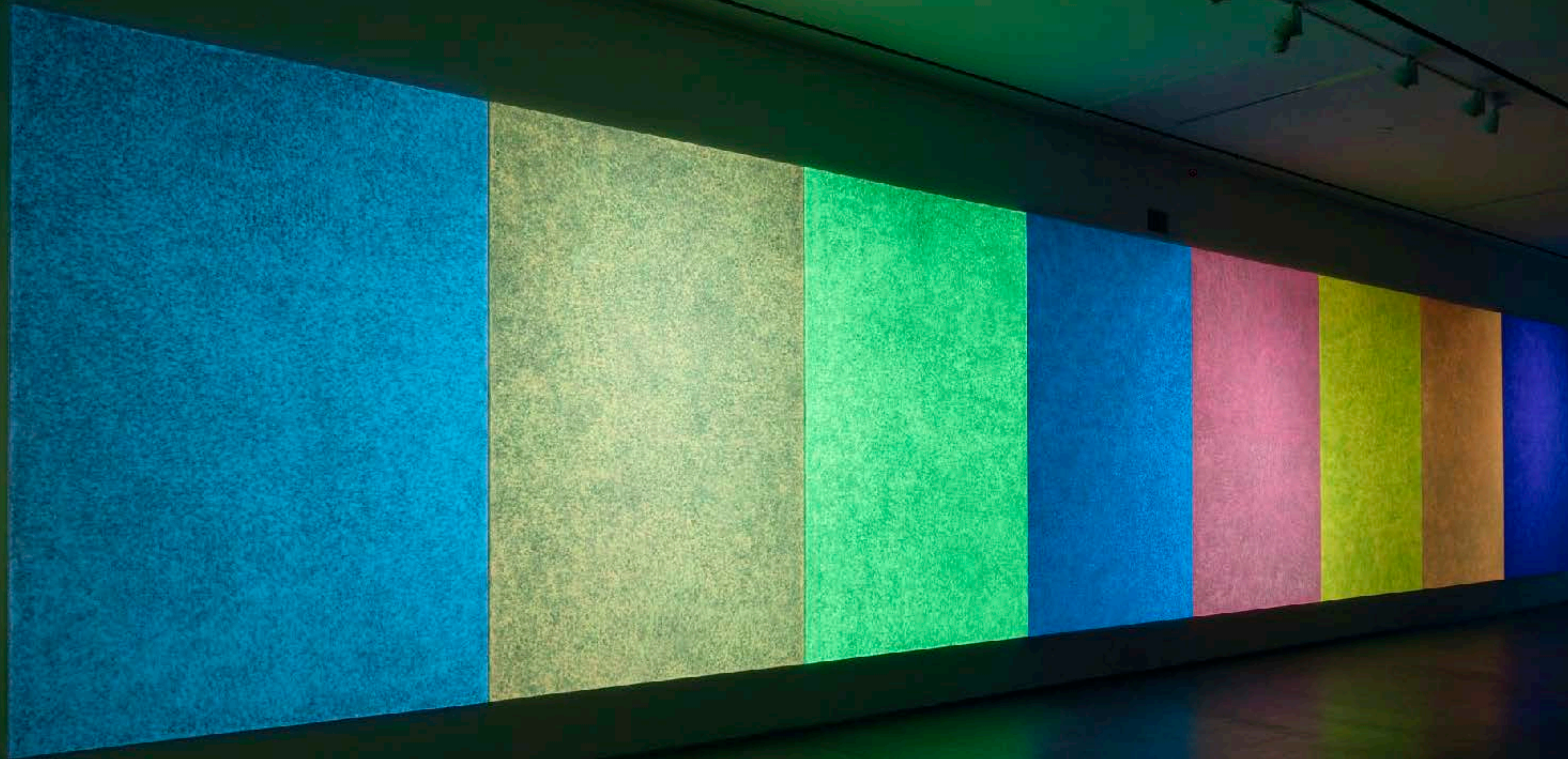
Absence I Poissaolo, Porvoon taidehalli, 2024

Kahdesta kehästä ja kahdeksasta kartasta koostuva installaatio.
Öljyvärei kankaalle ja puulle. Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.

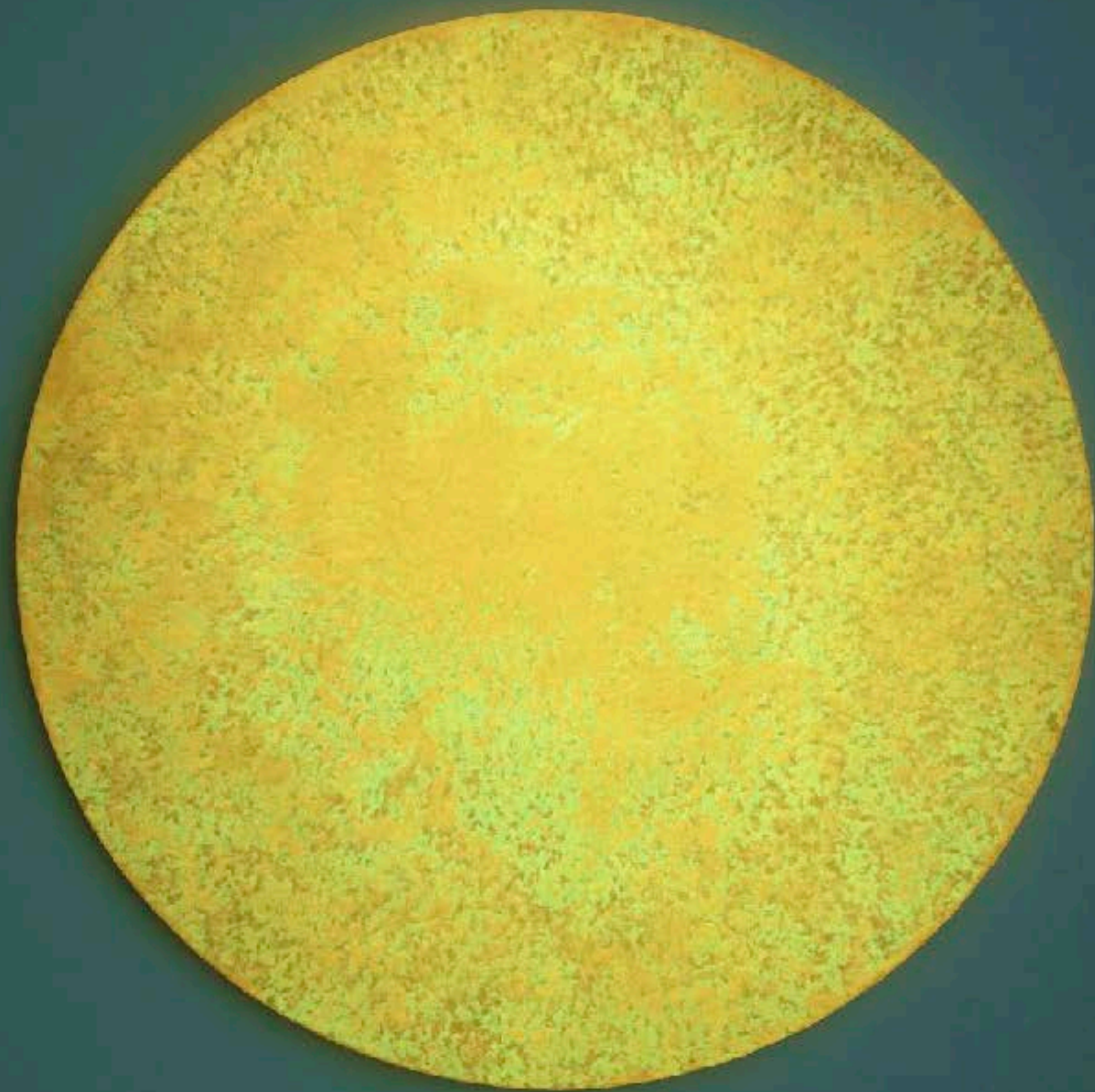
Kuvat: Pirje Mykkänen



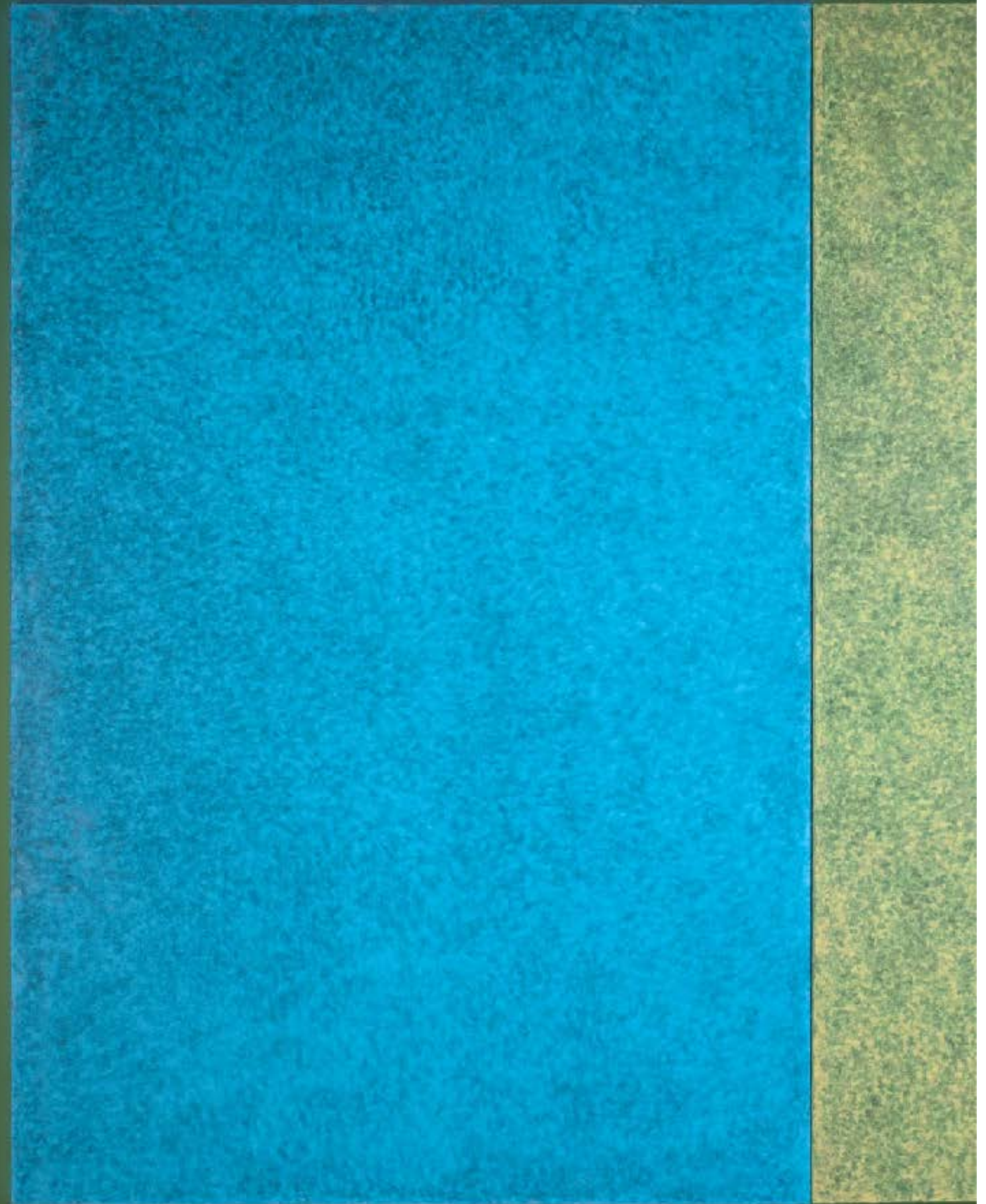
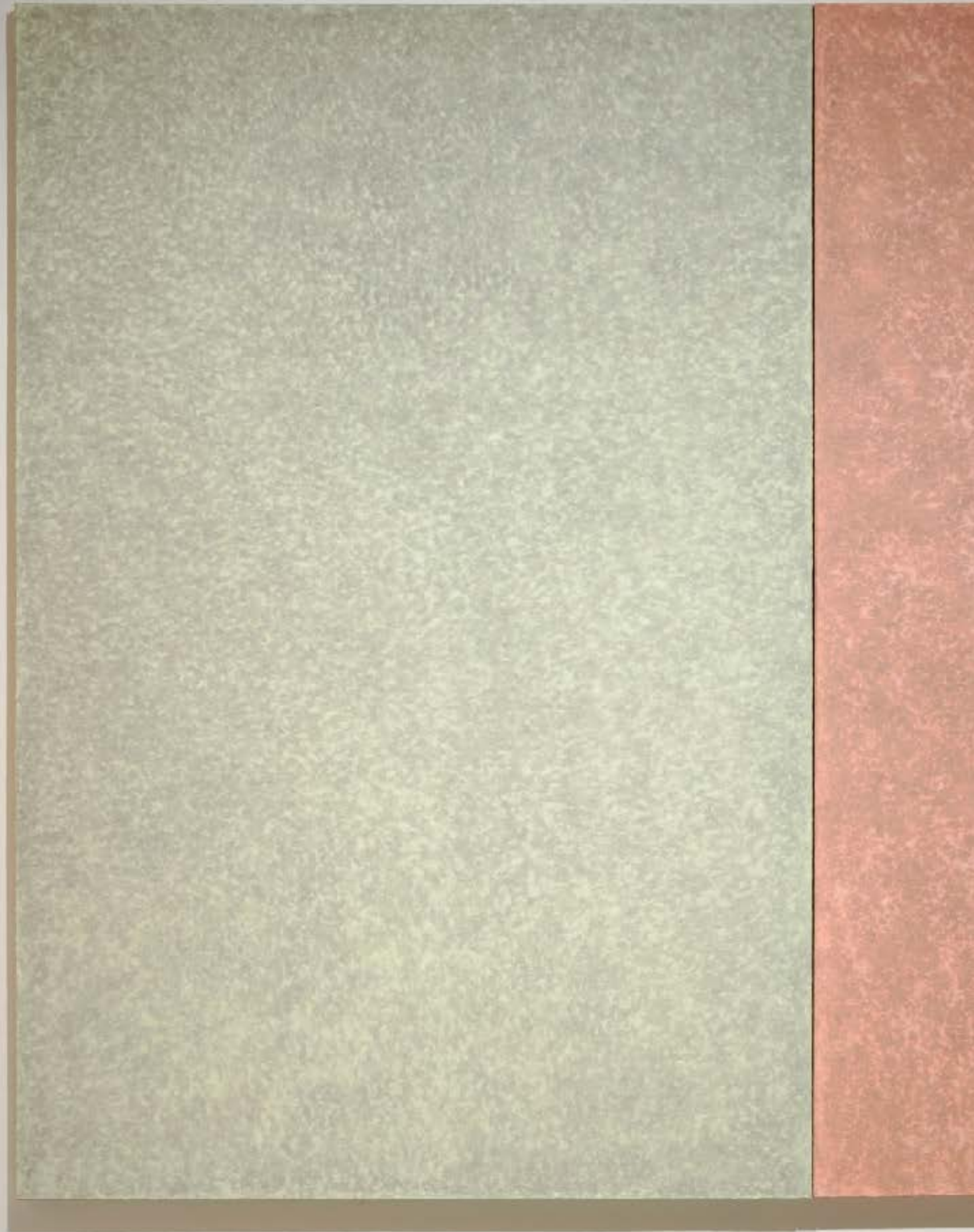
Mielenkartta
Öljyväri kankaalle. Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.



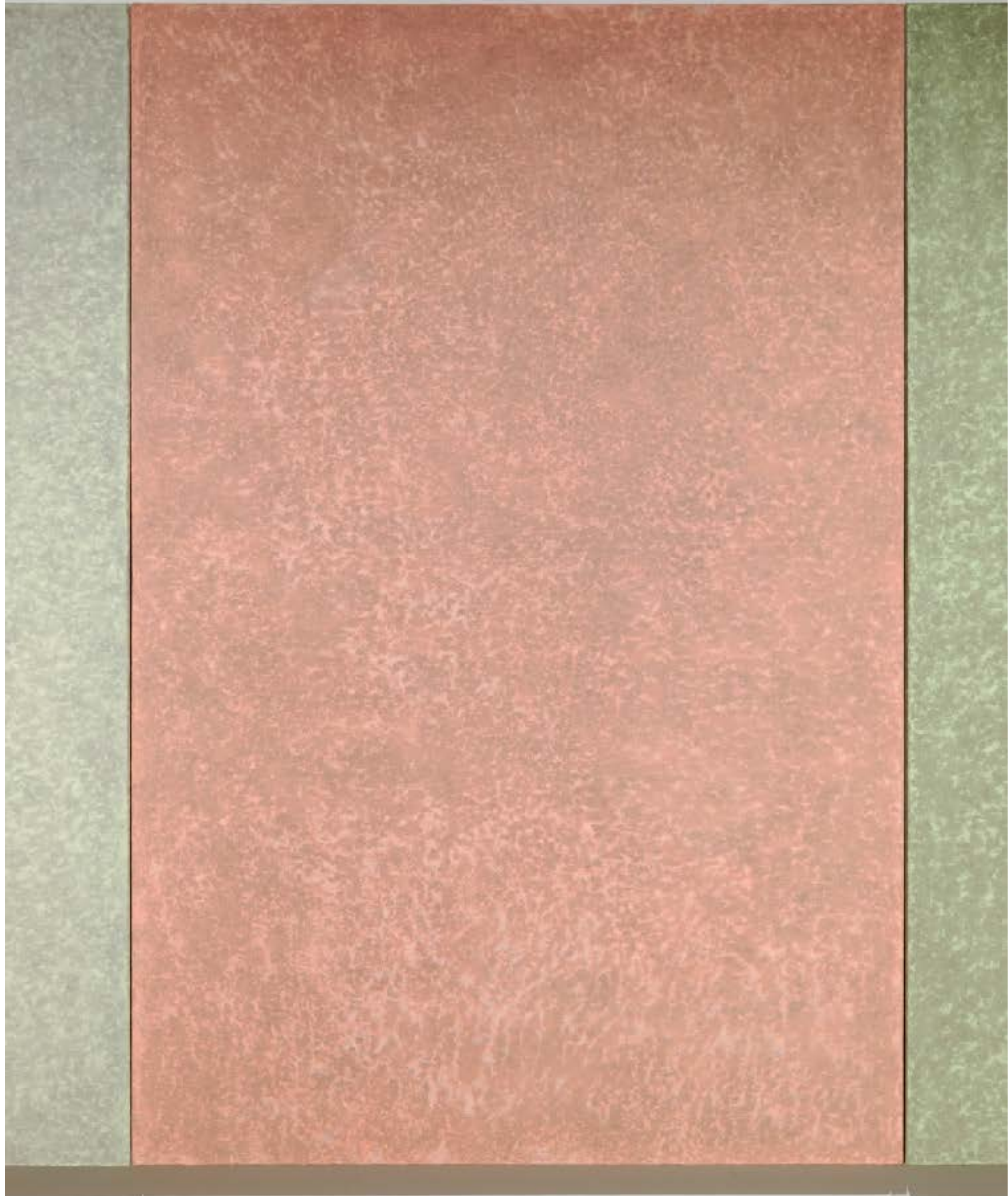
Mielenkartta
Öljyväri kankaalle. Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.



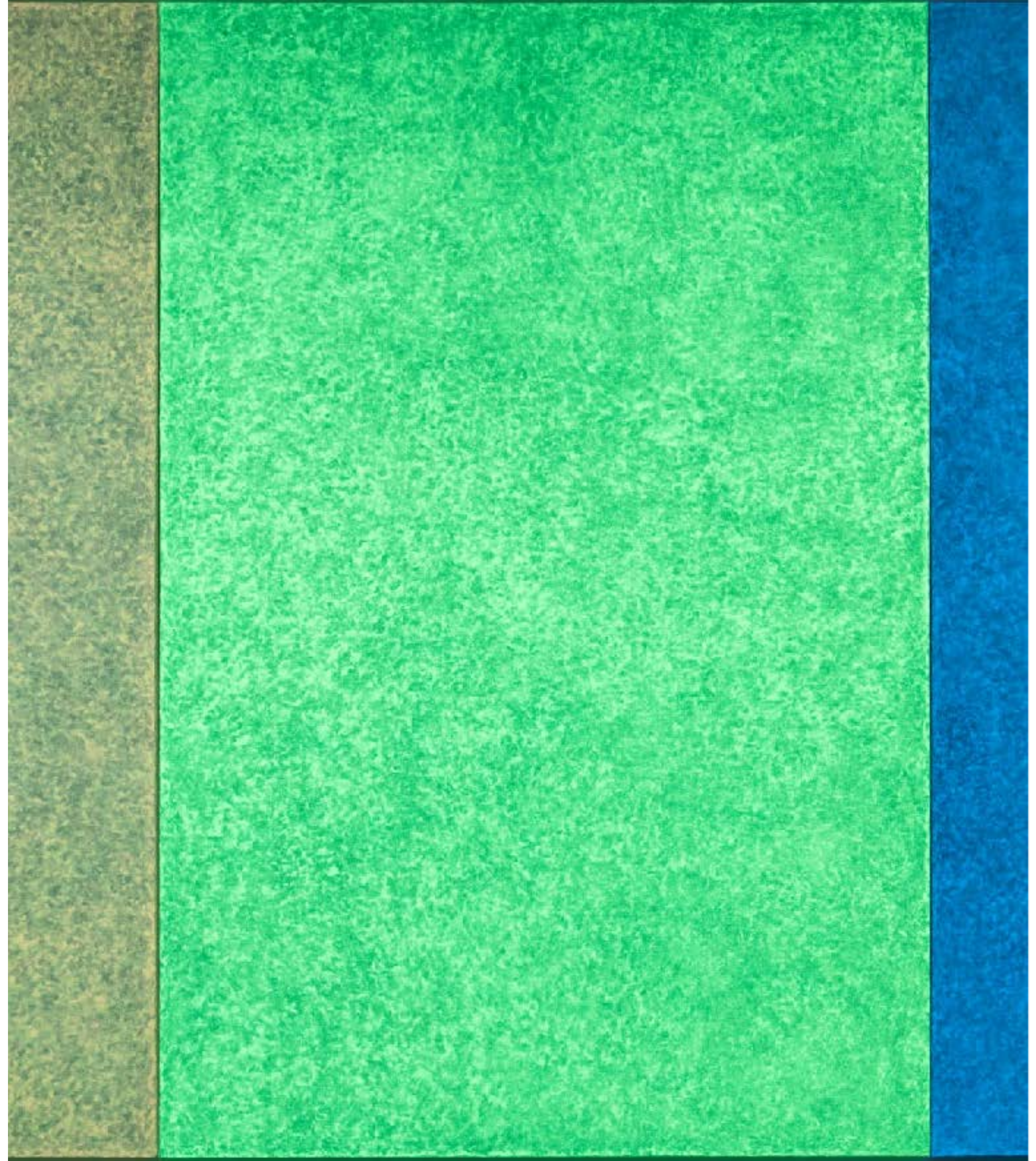
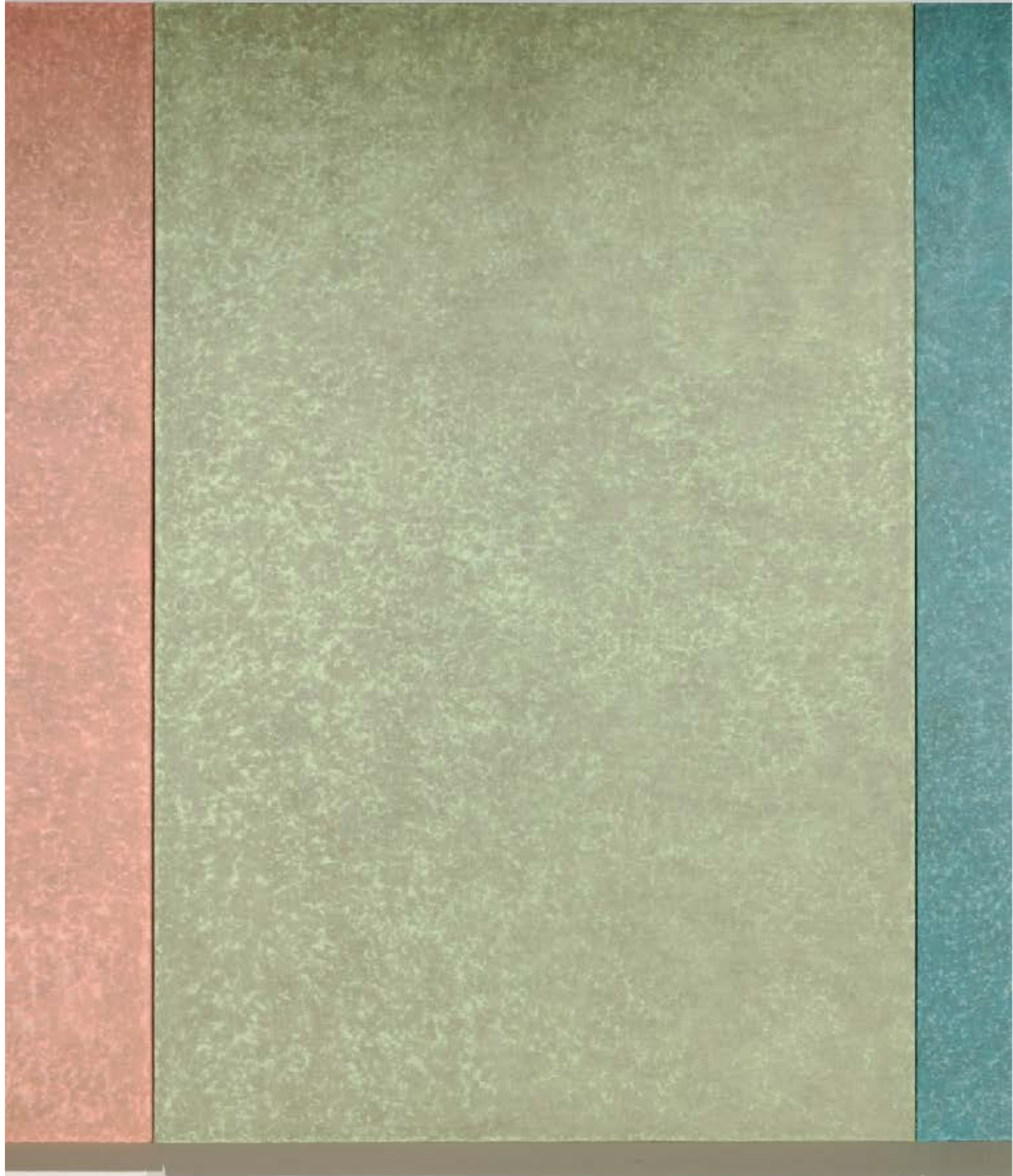
Oranssi kehä (oranssi) sol
Öljyväri kankaalle ja puulle. Mitat: 200 cm x 200 cm x 4 cm.



Nimetön (turkoosi)
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.



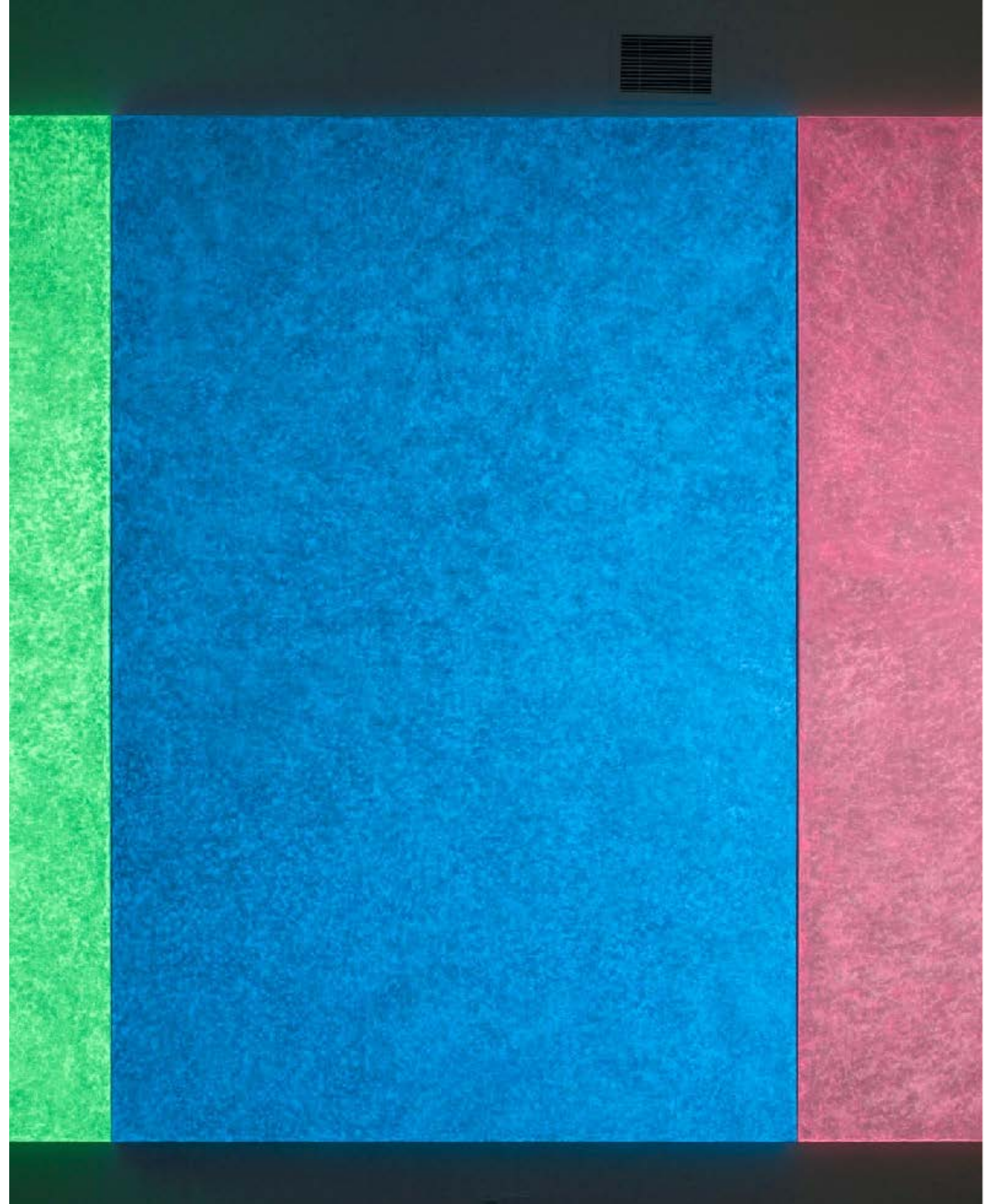
Nimetön (nimetön)
Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

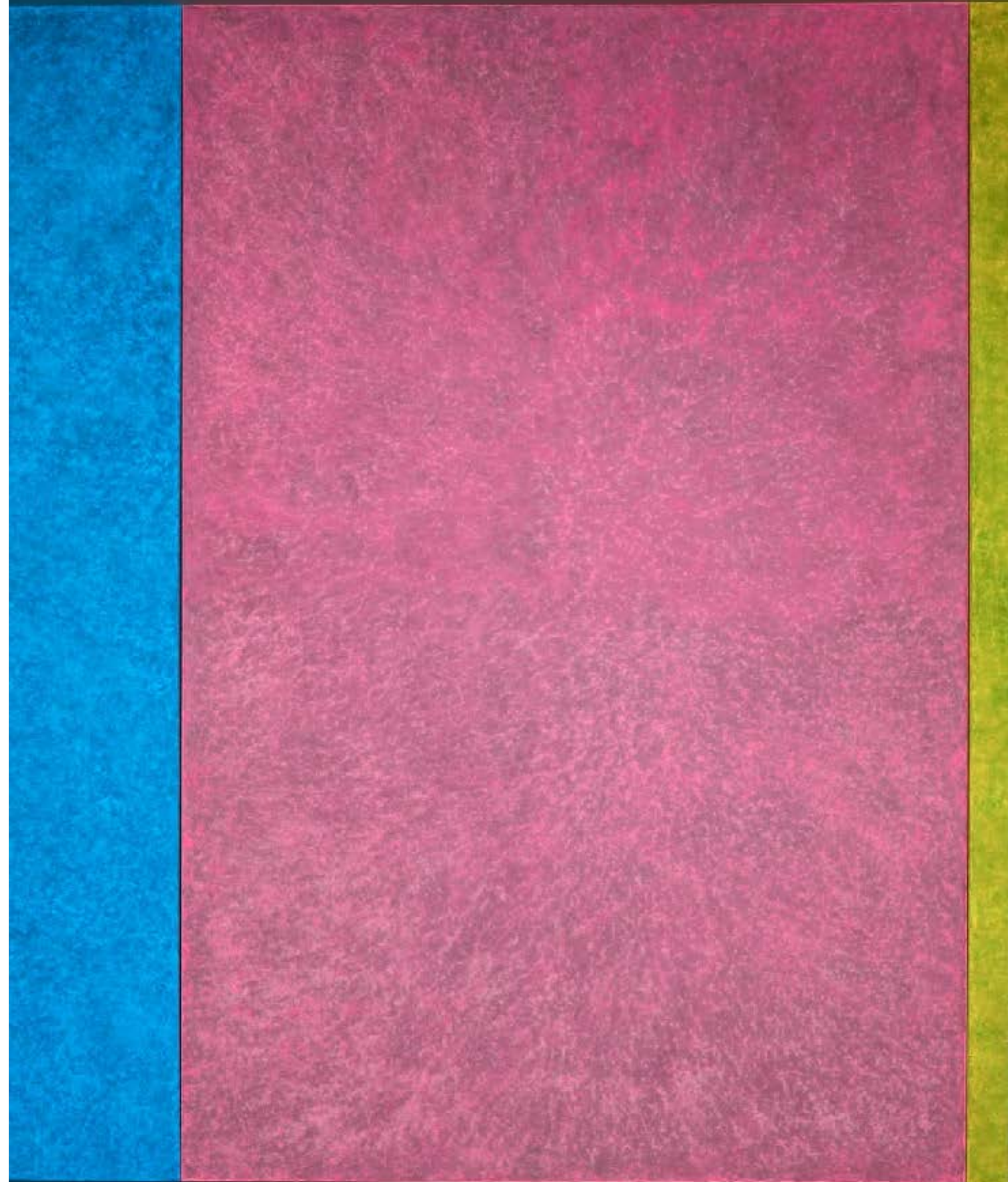


Vihreä (vihreä)
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

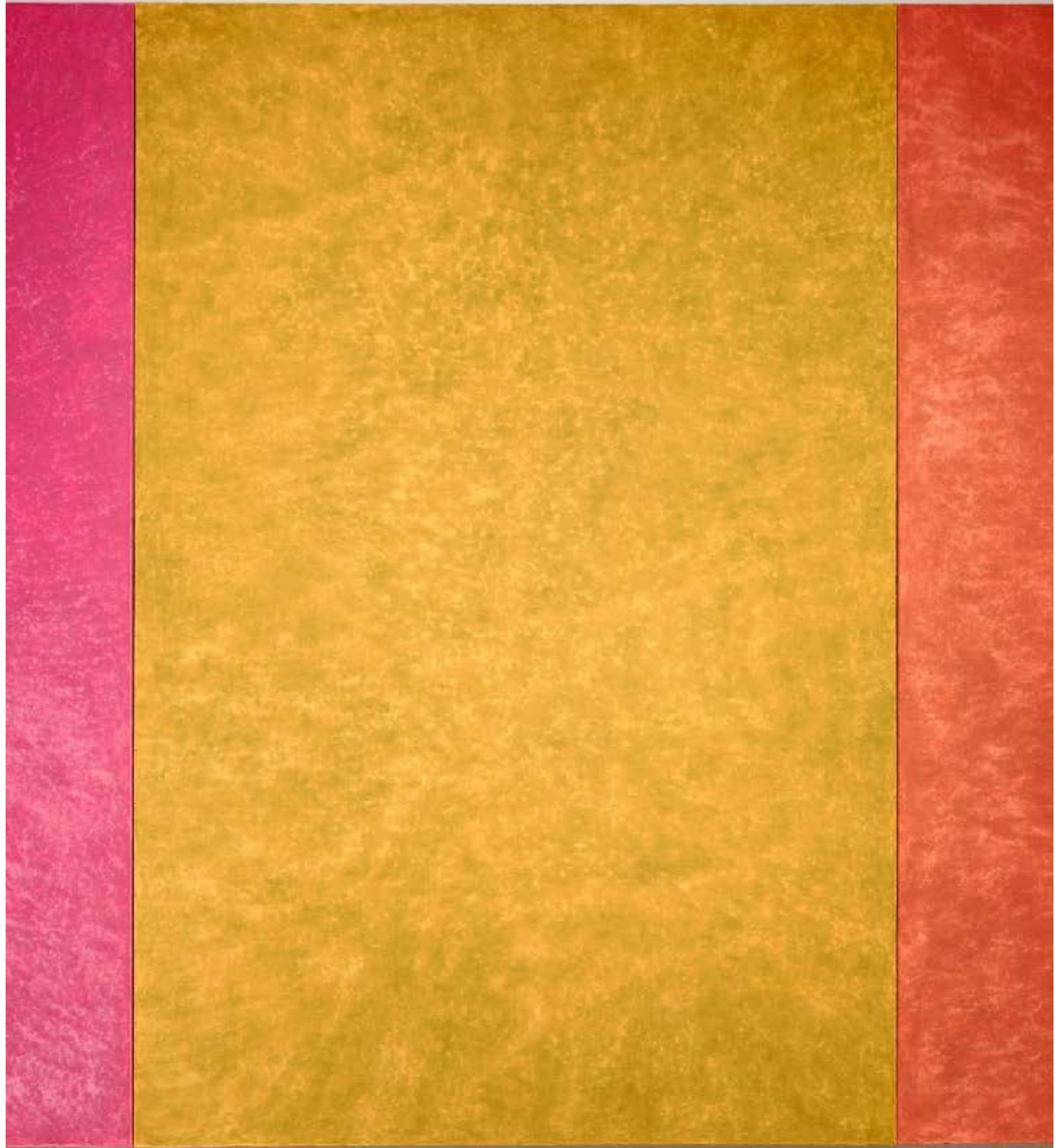


Sininen (sininen)
Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

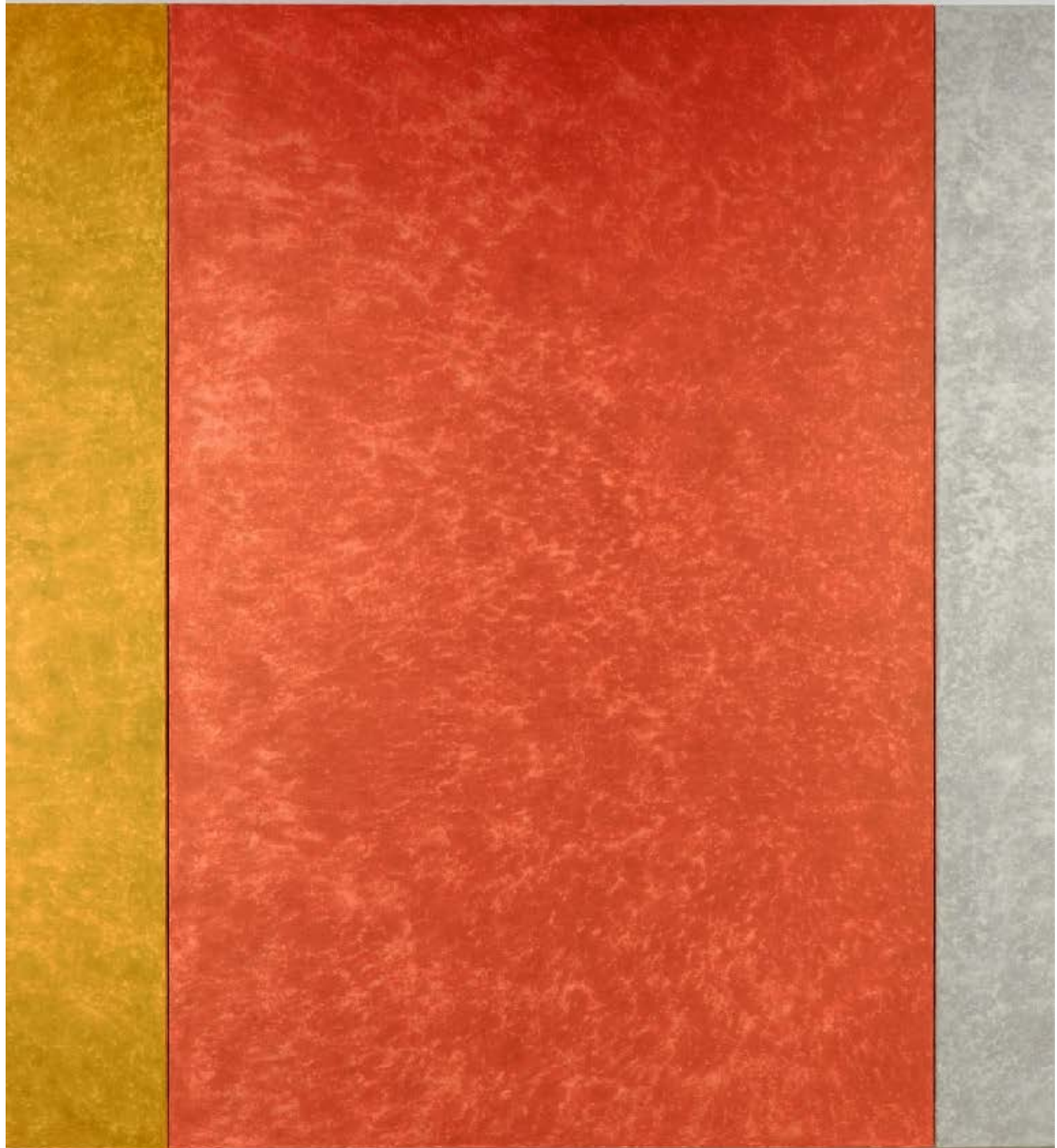




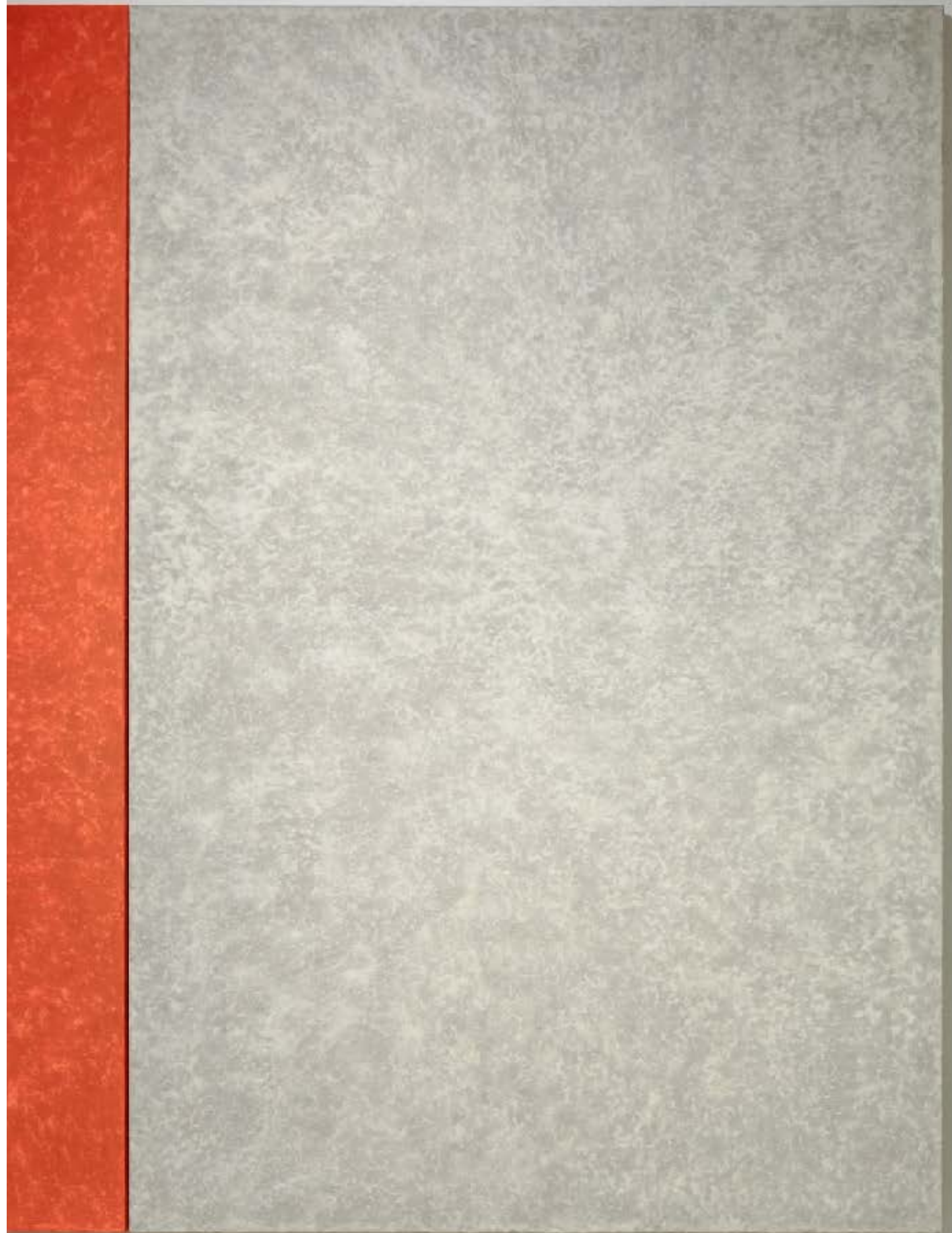
Pinkki (pinkki)
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.



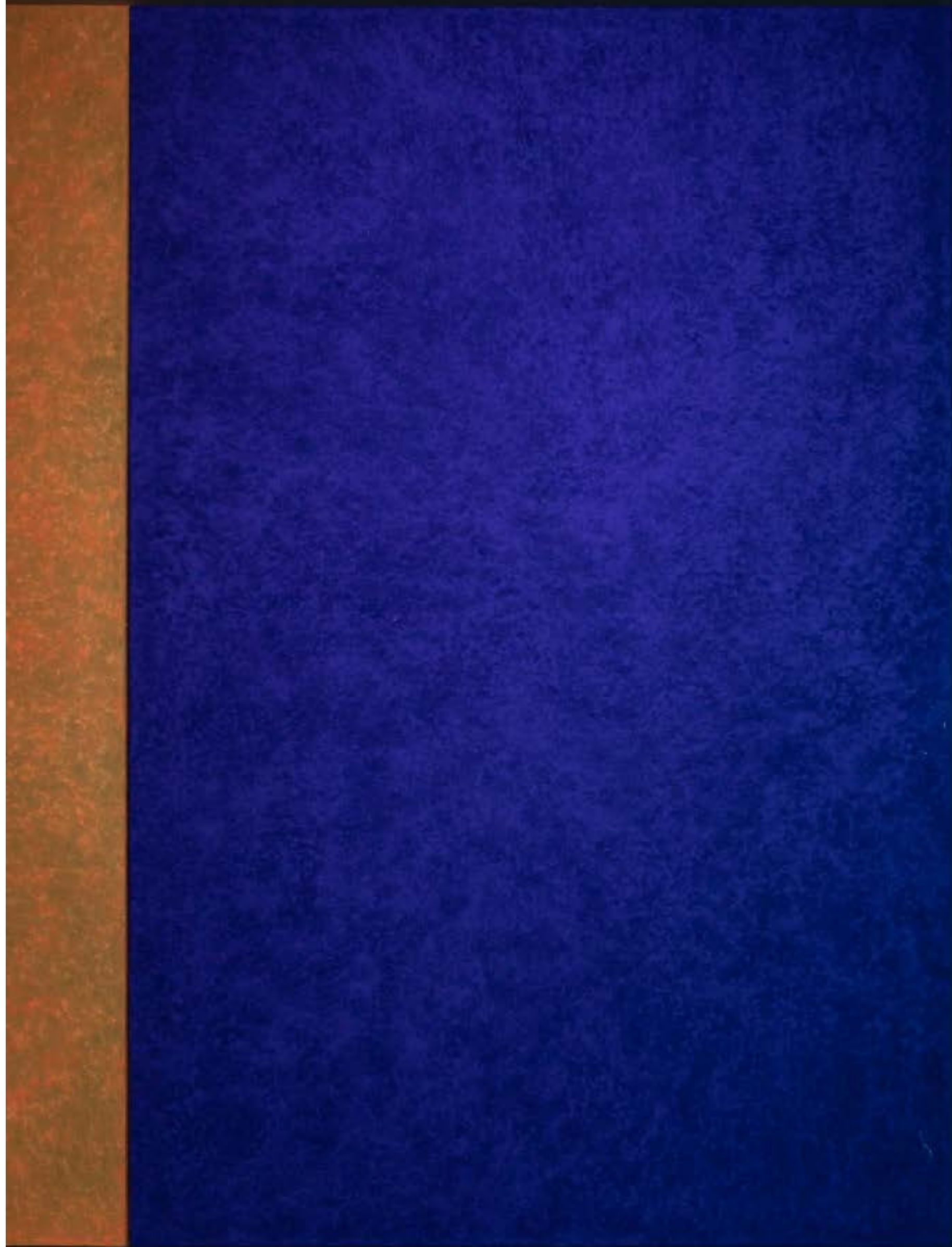
Keltainen (nimetön)
Öljyväri kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

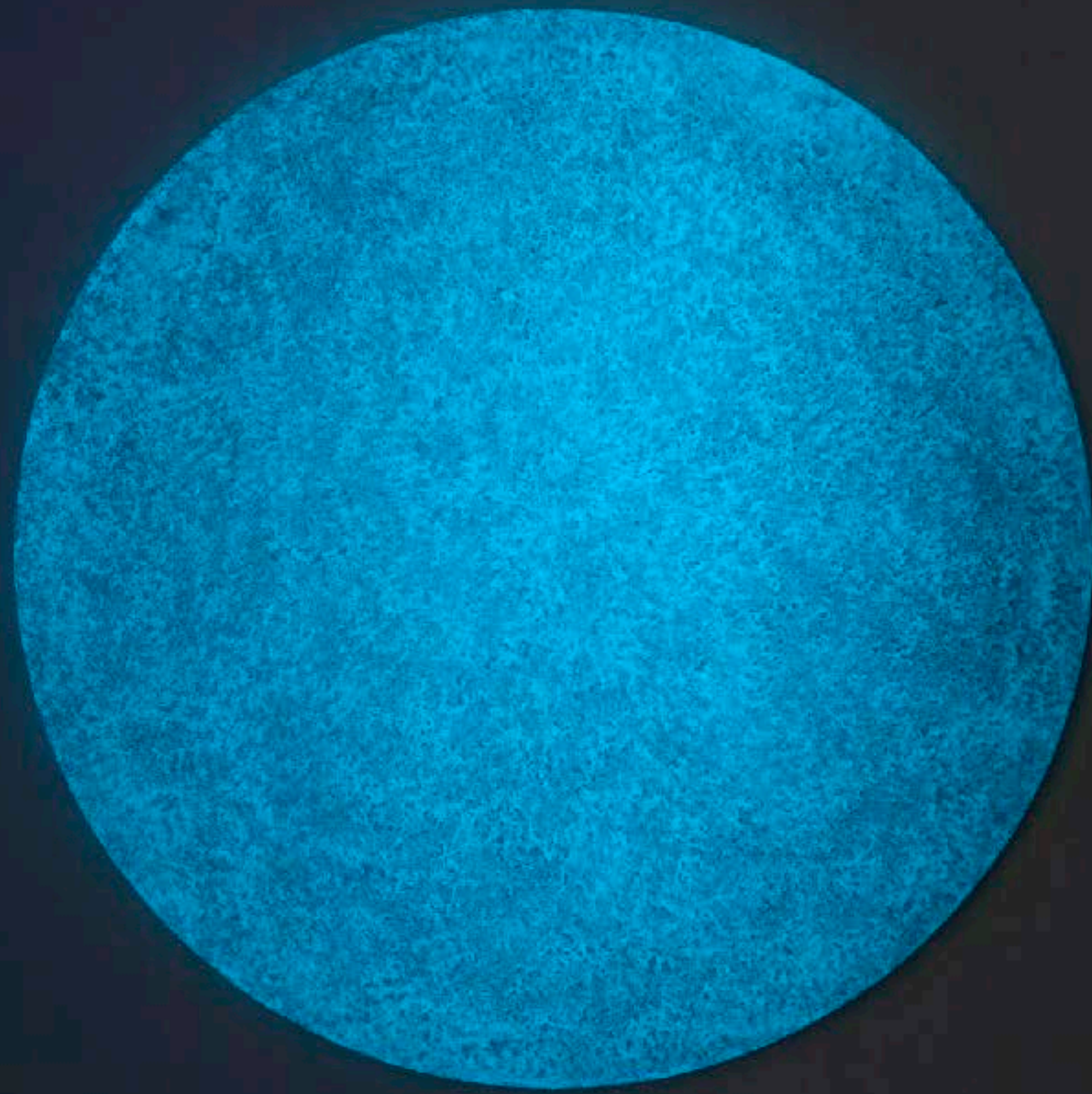


Oranssi (oranssi)
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

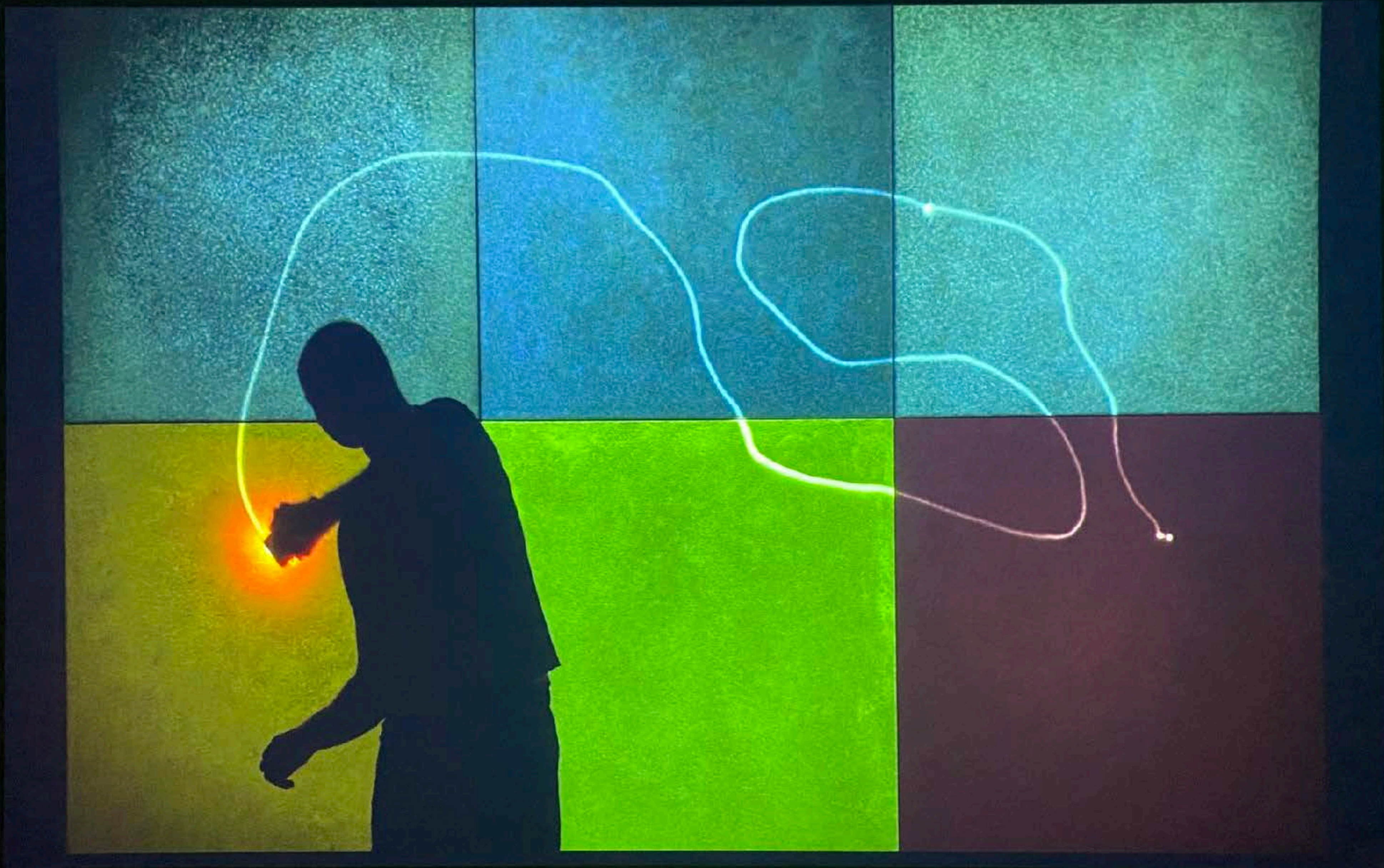


Valkoinen (violetti)
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 200 cm x 300 cm x 4 cm.

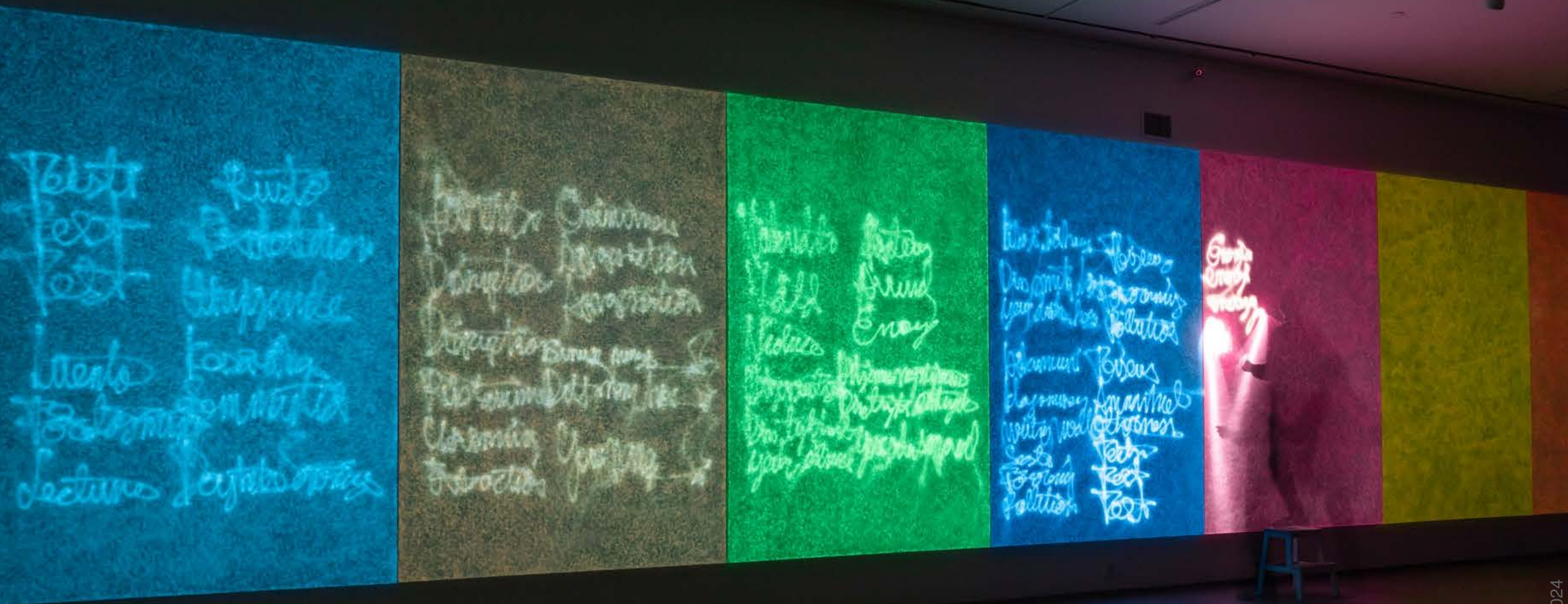




Nimetön kehä (sininen) luna
Öljyväri kankaalle ja puulle. Mitat: 200 cm x 200 cm x 4 cm.

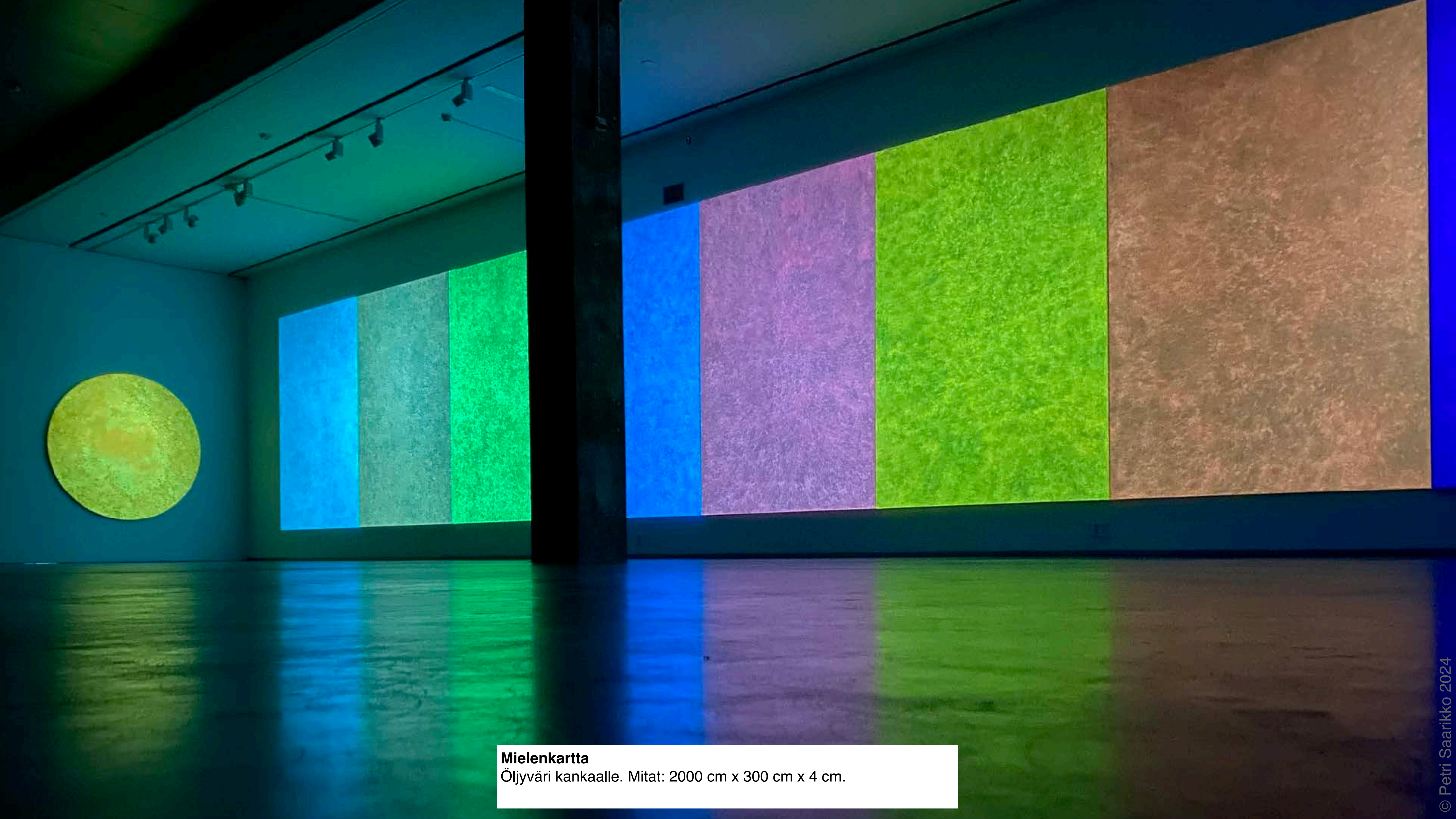


Mielenkartta I 2021-2022
Esityksen videodokumentaatio. HD-video. Kesto: 06:00.



Mielenkartta

Öljyväri kankaalle. Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.



Mielenkartta
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.



Mielenkartta
Öljyvärei kankaalle. Mitat: 2000 cm x 300 cm x 4 cm.